

Poština plaćana v gotovini

Bogoljub

November 1933

VSEBINA:

Razprave: Usmiljenje preko groba. (Dr. Fr. Jaklič.) — O sveti daritvi. (V. Vodušek.) — Oporoka — pesem: (L. Veuillot—A. Kopitar.) — V podzemeljskem Rimu. (X. poglavje knjige: Iz mojih rimskih let. — Dr. Mih. Opeka.) — Pri skupnem Očetu vseh narodov. — Rešeno in nerešeno vprašanje. — Č. — Na Marijinih potih: Pri družbi v službi. (J. Langerholz.) — Na cilju: Učiteljca ponižanih. (Iz življenja Marjetke Sinclair. Priredil L. G.) — † Marijan Jereb. — Iz življenja Cerkve: Po svetu, po domovini. Marijine družine. — Opažovanja. Razno. Odgovori. Dobre knjige. Odpustki. Prošnje in zahvale. 9 slik v bakrotisku.

Cena »Bogoljuba«:

na umetniškem papirju 30 Din, na navadnem 20 Din; v Avstriji 3 Š, v Italiji 8 Lir, v Čehoslovaški 15 Kč, v Franciji 12 fr., v Ameriki —50 Dol.

Spisi, prošnje, zahvale, vprašanja se pošiljajo na naslov: Uredništvo »Bogoljuba« v Ljubljani, vse drugo pa na naslov: Uprava »Bogoljuba« v Ljubljani.

Koledar Apostolstva molitve za november 1933.

Glavni mesečni namen, blagoslovljen po sv. Očetu:
Umirajoči brez sv. zakramentov.

Misijski mesečni namen, blagoslovljen po sv. Očetu:
Spreobrnjenje v misijskih šolah.

Mesečni zaveznik: sv. Jedert dev. (16).

Dnevi	Godovi	Posebni dnevni nameni	Vedno češčenje sv. R. T.	
			Ljublj. šk.	Lavant. šk.
1 Sreda	Vsi sveti	Misel na nebesa	Bela peč	Sromlje
2 Četrtek	Verne duše	Pozabljene duše v vicah	Ljublj. hiralnica	Markovci
3 Petek	Hubert škof	Trpeči in preganjani	Ustje	Kapele
4 Sobota	Karel Boromej šk.	Sv. oče in naši škofje	Col-Vip.	Artiče
5 Nedelja	22. pob. Zaharija	Naša Katoliška akcija	Črni vrh P.	Koprivnica
6 Poned.	Lenart opal	Pogostno sv. obhajilo	Kropa	Zabukovje
7 Torek	Engelbert škof	Verska šola in vzgoja	Jesenice	Zdole
8 Sreda	Bogomir škof	Proces Slomška-Barage	Novo mesto	Slov. Bistrica
9 Četrtek	Božidar mučenec	Naši ljudje v tujini	Loški potok	" M. 7. ž.
10 Petek	Andrej Avel. sp.	Svetost duhovnikov	Sosfro	Sv. Martin
11 Sobota	Martin škof	Svoboda sv. Cerkve	Dol	
12 Nedelja	23. pob. Martin pap.	Naši narodni grehi	Šmartin pri K.	G. Polskava
13 Poned.	Stanislav Kost. sp.	Naša mladina	Podlipa	Sp. Polskava
14 Torek	Jozafat šk. muč.	Zedinjenje razkolnikov	Šmartno Lit.	Črešnjevce
15 Sreda	Albert Vel. š., c. uč.	Naše vseučilišče	Moravče	Martjanci
16 Četrtek	Jedert devica	Ljubezen do bližnjega	Bled	Majšperg
17 Petek	Gregor Čudod. šk.	Zaročenci in novoporočenci	Srednja vas	Pečarovci
18 Sobota	Roman muč.	Ljudski misijoni in duh. vaje	Mengeš	Makole
19 Nedelja	24. pob. Elizabeta vd.	Krščanska dobrodelnost	Lj. Križanke	Pertoča
20 Poned.	Srečko Val. sp.	Naš konkordat	Šmartin Šm. g.	Studenice
21 Torek	Darov. M. Dev.	Redovni in misijski poklici	Hrenovice	Tišina
22 Sreda	Cecilija dev. muč.	Cerkveno in ljudsko petje	Sp. Tuhinj	Poljčane
23 Četrtek	Klemen pap. muč.	Učitelj(ce), vzgojitelj(ce)	Bukovščica	Vel. Dolenci
24 Petek	Janez od Kr. sp.	Poglobitev verskega življenja	Žiri	Laporje
25 Sobota	Katarina dev. muč.	Naši razumniki	Sv. Katarina	Tinje
26 Nedelja	25. pob. Berchmans	Naša domovina	Rova	Sv. Venčesl.
27 Poned.	Virgilij škof	Odprava pohujšanja. Kino. Tisk	Zapoge	Dol. Lendava
28 Torek	Gregor III. papež	Uradniki. Vojaki	Vače	Beltinci
29 Sreda	Saturnin muč.	Duh zatajevanja	Studen	Bogojina
30 Četrtek	Andrej apostol	Naši misijonarji. Umrli	Litija	Črensovci

Inserirate v „Bogoljuba“!

Ali že veste, da kupite dobre čevlje, nogavice, rokavice, razno perilo, trikotažo in najnovejše pletenine po najnižjih cenah v trgovini pri

Pavla Videmšek, Ljubljana, Sv. Petra c. 19

Oskrbljina (stan, hrana in postrežba) dnevno 75 Din.
Zdravnik: Dr. Fr. Dergane, šef-primarij v p.

Usmiljenje preko groba

Ez jesenske večere je razlita neka posebna zamišljenost in resnoba. Bledordeče žari nebo, mir diha preko pokrajine, le zdaj pa zdaj zašumi uvel list in mrtvo pade na hladna tla. Naše misli se umirijo in obrnejo vase, potem se pa tako rade obrnejo v deželo večnosti onstran večerne zarje in onstran vsega minljivega, preko katerega razgrinja jesen svoje nevesele pajčolane.

En jesenski večer je pa še posebno resen in zamišljen: večer praznika Vseh svetnikov. Dolgo in na ves glas prosijo zvonovi, da bi se v ljubezni in v pristrčni molitvi spomnili rajnih. In takrat prihajajo z neslišnimi koraki naši dragi: morda naši starši, morda brat ali sestra, morda prijateljska duša. Potem se vrsta teh tihih obiskovalcev čudno raztegne: stoteri in tisočeri in brezštevilni bratje in sestre v Kristusu stopajo pred nas, nas nekam zamišljeno pozdravljajo; vsi imajo veliko prošnjo, da bi nam ganili srce ter dobili od nas pomoči, katero jim mi lahko damo, ko smo tako neizmerno bogati, njih trpeče duše jo pa tako bridko potrebujejo.

V imenu vernih duš prosijo zvonovi. Ne preslišimo njih glasu!

I.

Veliko je trpljenje duš v vicah. Neporavnane časne kazni je treba tam trpeti, božja pravičnost terja poravnavo do zadnjega vinarja. Smrtni grehi so bili morda že zdavnaj odpuščeni, odpuščena je bila njih krivda in žalitev, odpuščena večna kazen, ni pa bila odpuščena vsa časna kazen. Tudi mali grehi so klicali časno kazen nadse. Marsikaj od te kazni je bilo že v življenju odslužene, vendar je ostal še dolg, morda velik dolg, in sedaj ga morajo duše plačevati s trpljenjem.

Juda Makabejec je po bitki doznal, da so mnogi njegovi tovariši, ki so junaško padli v boju za sveto stvar, šli pred Sodnika s krivdo v srcu. Smilili so se mu in brž je poslal v jeruzalemski tempelj 12 tisoč drahem, da se za ta denar nakupijo živali in darujejo v spravo za mrtve junake. Že v stari zavezi je to bilo. — V novi zavezi, ki je zaveza ljubezni, je pa sočutje s trpečimi dušami v vicah še tem večje. Cerkev nobene maše ne opravi, da bi se ne spomnila rajnih. Vsako priliko porabi, da moli zanje. Vsak večer zvoní za verne duše. In naša lepo negovana pokopališča in svete prošnje na nagrobnikih nas spominjajo tudi na trpljenje v vicah, ker nič nečistega ne more v nebesa, ampak se mora v trpljenju očistiti.

Ko je l. 998. opat Odilo vpeljal v svojem samostanu Cluny (Kliní) spomin na verne duše, se je lepi praznik brž razširil po Cerkvi in ga je Cerkev potem splošno zapovedala, saj se krščanska miselnost dobro zaveda, da je trpljenje v vicah mučno in bridko. Vsak duhovnik sme na ta dan trikrat maševati za rajne.

Kaj trpijo verne duše? Vsak greh je žalitev božje ljubezni. Vse dušne in telesne zmožnosti človeka bi pa morale biti neprestano obrnjene na Boga, ki je največja Dobrota, Ljubezen in Lepota. Ko storimo greh, se pa naše srce oklene ustvarjene dobrote, ljubezni in lepote, pa pozabimo na Boga in mu zapremo svojo dušo. Po človekovi smrti pa daje Bog duši to, kar si je sama želela in izbrala. Ni ji bilo mnogo zanj, zato ji zdaj Bog za nekaj časa odteguje svojo bližino. Duša je z očmi večnosti jasno spoznala, da je Bog vsa sreča; po Bogu še neizmerno bolj joka in hrepeni, kot pa hrepeni otrok po svoji materi. Silno je domotožje duše po Bogu. Ne more pa še k njemu, poravnati mora dolg žaljeni Ljubezni. Srce ji tudi hoče v

bližino Marije, angelov in svetnikov in vseh drugih zveličanih; rada bi bila pri njih, pa ne more.

Poleg tega domotožja po Bogu in po nebesih tlačijo dušo še druge muke. V stvarih je iskala prepovedanega veselja, zdaj te prepovedane užitke plačuje s trpljenjem. Veliko mora kakšen človek prestati na zemlji; pa zemsko trpljenje je kakor rahla in nerazločna senca proti trpljenju vernih duš. To trpljenje ni zaslužno za večnost. To trpljenje ni zdravilno in ne olajšano z vzvišenimi mislimi na sadove, katere prinaša nam in drugim. Te lastnosti ima samo tuzemsko trpljenje. Trpljenje v vicah je trpljenje onstran vrat večnosti. To trpljenje je zadoščenje božji pravici, točno preračunano in nepopustljivo. To moraš še poravnati, poravnal boš! Tu sta le še duša in Bog, neskončno sveti in neskončno pravični Bog. Duša sama si ne more prav nič pomagati.

In morda bo to njeno trpljenje še zelo dolgotrajno, saj vice še s sodnim dnem nehajo. Cerkev zelo dolgo mašuje in moli za rajne, ki so bili izročeni njeni posebni skrbi.

Težke in resnobne so te misli, misli na trpljenje duš v vicah. Po pravici jih naše verno ljudstvo imenuje »uboge verne duše«.

II.

Toda žarki božjega usmiljenja sijajo tudi k njim. Duše same si ne morejo pomagati, pomagamo jim pa lahko mi. Kako dober je torej Bog! Njegovi svetosti in pravici mora biti zadoščeno; dal pa je te težke zadolžnice nam v roko, da jih raztrgamo ali vsaj zelo omilimo. Usoda vernih duš je v naših rokah, mi jim lahko pomagamo iz muk, mi lahko te muke krajšamo in lajšamo.

»Blagor usmiljenim!« je zaklical Jezus. Blagor torej onim, ki imajo usmiljenje do največjih trpinov, do vernih duš!

Marija je mati lepe ljubezni, devica milostljiva in tolažnica žalostnih. Pač so člani in članice Marijinih kongregacij tudi zato dolžni, da vršijo dela usmiljenja do duš v vicah.

Vsi jim pomagajmo!

S svetimi mašami, katere damo opraviti zanje ali katerih se udeležimo.

S svetimi obhajili.

Z molitvami, zlasti s križevim potom in z rožnim vencem.

Z dobrimi deli, z miloščino in z drugimi dejanji ljubezni do bližnjega.

S prostovoljnimi pokorili. S postom, ki je bil včasih tako v navadi in ga je Jezus

tako resno priporočal, zdaj pa bi se mu tako radi odtegnili.

S potrpežljivim prenašanjem križev in bridkosti, katere nam naklada božja previdnost, pa jih ljubeče darujemo za verne duše.

Z odpustki, v katerih nam Cerkev stavi ves zaklad zasluženja Jezusa, Marije in svetih duš v uporabo. Od opoldne vseh svetih do polnoči Vernih duš so še posebni popolni odpustki za duše v vicah.

Vse je vernim dušam dobrodošlo. Zanje ni nič malenkostno. Vse hladi njih žgočo žejo, vse jim lajša trpljenje, vse jim ga krajša. Res smo zelo bogati, ko imamo vsega tega veliko, in sicer vsak dan, vsako uro. Tam jim pa tako manjka.

Pomislimo večkrat, kdo so verne duše.

To so božji posebni prijatelji. Bog jih ljubi, Bog jih želi čimprej pri sebi imeti in osrečevati.

Njih srce je podobno našemu srcu, ki se boji in upira trpljenju in trepeče v njem. Njih oči se prav tako hrepeneče ozirajo po kom, ki bi jim pomagal, kot se oziramo mi v trpljenju.

Morda so nam v sorodstvu, morda v najozjem. Morda smo jim iz kake druge hvaležnosti dolžni pomagati. Morda so nam sicer bili v življenju nepoznani, a nimajo nikogar, ki bi jim pomagal. Morda so se zveličali, ko še člani katoliške Cerkve niso bili, ko o Kristusu še slišali nikoli niso, ampak so živeli le po glasu svoje vesti in rešili svojo dušo, zdaj pa nimajo nikogar, ki bi jim prihitel na pomoč. Dolge so vrste teh zapuščenih vernih duš, in njim pomagati je še tembolj plemenito dejanje ljubezni.

Verne duše so vredne naše pomoči tudi zato, ker tako potrpežljivo in vdano trpijo. V vsem svojem trpljenju ljubeče mislijo na Boga.

In verne duše so hvaležne za vsako izkazano jim pomoč. Hvaležnost je lastnost plemenitih duš, verne duše so pa postale po telesni smrti v Bogu še tembolj plemenite. Ne bodo pozabile, če jim kaj storimo. Sebi ne morejo pomagati, lahko pa za nas prosijo in njih priprošnja je Bogu draga. Tudi pozneje v nebesih ne bodo pozabile na svojega dobrotnika, svojo dobrotnico. Ljubeče bodo spremljale našo življenjsko pot, naše zemske in naše večnostne zadeve. Kako dobro je pa imeti pri Bogu čim več takih zagovornikov in priprošnjikov!

* * *

Ob početku meseca novembra stoji Jezus pred nami. Z levico, na kateri je kruto znamenje žeblja, kaže na svoje Srce, prebodeno s sulico, plamteče od ljubezni in s križem na vrhu; z desnico, prav tako nečloveško ranjeno, pa kaže proti vicam, kjer nepregledne množice njegovih odkupljenih bratov in sester trpe in prosijo pomoči. Zaradi ljubezni do Jezusa jim pomagajmo!

Ne bodimo trdega srca do njih, kot so bili brezsrčni Jožefovi bratje: na robu

vodnjaka so jedli in pili in se smejali, njih brat je pa doli pod njimi medlel v bridkosti in solzah.

Takoj sedaj naredimo velikodušni sklep: Srce Jezusovo, po tvojih rokah darujem vsa zadostilna dela letošnjega meseca novembra za duše v vicah, in sicer za one, za katere Ti in Tvoja mati Marija še posebno želite.

Dr. Fr. Jaklič.

O sveti daritvi

(Nadaljevanje.)

Najsvetejši trenutki so se približali. Iz zvenel je angelski slavospjev in vsa cerkev je utihnila: odslej moli celo duhovnik molitve samo šepetaje. In zdi se nam, kakor bi videli ob oltarju klečati angele, sklonjene v ponižnosti in začudenju.

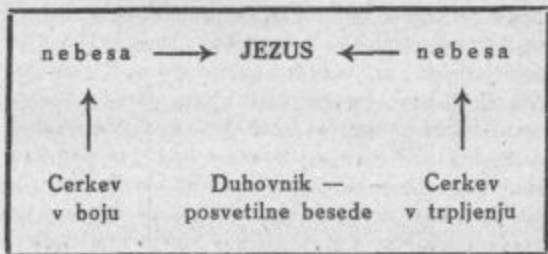
Skoro pričakujemo, da bomo sedaj takoj zaslišali posvetilne besede. A Cerkev ima še toliko nujnih prošnjá. In prav zato hoče, da so čisto v ospredju, tik pred prihajajočim Jezusom.

Molitve, ki oklepajo spremenjenje, so gotovo najsvetejši zaklad Cerkve. Druge se spreminjajo, te pa ostanejo vedno enake: naj bo daritev v sijaju najlepšega praznika ali v vijoličasti barvi spokornosti ali v črnem plašču žalosti.

Kadar sem premišljal te molitve pred spremenjenjem in takoj po spremenjenju, mi je vedno vstala pred očmi tale slika:

Pred oltarjem duhovnik, sklonjen nad kruhom in vinom. Na eni strani je zbrana okrog njega Cerkev v boju: vsi verniki s papežem in škofi. Na drugi strani pa Cerkev v trpljenju: duše v očiščevanju, na poti v večnost. Nad vsem tem pa Jezus — Kralj: iz obraza mu kar sije zmagoslavje, saj je premagal trpljenje in smrt in se dvignil v nebesa. In okrog Jezusa vsa množica izvoljenih: Marija in apostoli in mučenci in vsi svetniki.

Pomaga naj nam majhna risba:

S to sliko si najlaže zapomnimo red teh molitev: najprej prosimo za vso Cerkev (papeža, škofa, vernike), potem še posebno za nekatere žive brate in sestre, in pogled nam uide k izvoljenim v nebesih. Ko stopi Jezus med nas, se spominjamo njegovega odrešilnega trpljenja, vstajenja in vnebohoda. Potem pa vseh, ki še trpe v očiščevanju. Ko molimo zanje, se spominimo tudi nas grešnikov, ki nas to očiščevanje gotovo še čaka: naj nas Jezus sprejme v družbo izvoljenih v nebesih.

Tako se vse molitve vračajo v nebesa in k Jezusu.

Vmes so še nekatere krajše prošnje: pred spremenjenjem prosimo, naj Bog sprejme naš dar; po spremenjenju pa, naj se ozre nanj z jasnim in milostnim pogledom. Če poznamo glavni red teh molitev, jih prav lahko razumemo, tako posamezne kot v celoti.

Pred spremenjenjem.

Prva molitev po uvodnem slavospjevu (Tebe torej...) se pričenja tudi v latinščini s črko T. To črko so že v najstarejših časih okrasili v mašnih knjigah kot križ in to je ostalo do danes: pred kanonom je vedno na posebni strani slika Križanega.

Najprej prosimo za sveto katoliško Cerkev: da bi ji Bog dal mir in edinost in da bi jo varoval in vodil. Marsikaj božji Cerkvi na tem svetu še manjka.

Po tej molitvi je duhovnik v starih časih prebral vse, katerih so se posebej spominjali. Bili so to dobrotniki in za Cerkev najbolj zaslužni kristjani; njih imena so bila napisana na posebnih listinah, diptihih. Podobno se še sedaj spominja duhovnik posebej nekaterih vernikov. Seveda pa ne pozabi vseh »okrog stoječih«. Ta beseda razodeva, kako so se včasih zbirali verniki tesno okrog oltarja. Seveda so v

živem sodelovanju prešli tam več milosti po sveti daritvi. Še do vseh nebeščanov se obrnemo s prošnjo: po njih zaslugah naj postanemo deležni božjega varstva in pomoči. Sledita dve kratki prošnji za sprejem. Prva se ob nekaterih velikih dnevih in praznikih cerkvenega leta malo spremeni.

Posvetilne besede.

Duhovnik skoro vse molitve moli v imenu ljudstva (neštetokrat smo že postali pozorni na množino) in tako stoji pred oltarjem kot srednik med njim in med Bogom. Ob teh najsvetejših trenutkih pa vrši in izgovarja vse čisto v Jezusovem imenu, namesto Jezusa. Duhovnik prav za prav izgine in Jezus sam se skloni nad kruh in vino in govori: »To je moje Telo«, »To je kelih moje Krvi«. Jezus sam je Srednik, edini Srednik med Bogom in nami. Jezus sam je darovalec in samo v Jezusu mi vsi. Jezus sam je dar na oltarju. V tem hipu obnavlja daritev in smrt na križu...

V cerkvi je tiho kakor ob smrti: vse ljudstvo je sklonjeno in se v globoki ponižnosti trka na prsi, potem pa se v veselem

upanju zagleda v sveto hostijo in zlati kelih...

Po spremenjenju.

»Kolikorkrat boste to delali, delajte v moj spomin.« Na te besede se nasloni prav molitev po spremenjenju, ki je res spomin na Jezusa — trpečega, vstalega in zmagoslavnega v nebesih.

Po tem »spominu« sta dve prošnji. Prva se opira na staro zavezo (Bog naj sprejme naš dar, kakor je sprejel dar Abelov, Abrahamov in Melkizedekov); druga pa — duhovnik jo moli globoko sklonjen — prosi, naj bi sveti angel prenesel ta dar na nebeški oltar, da ga sprejme Bog, zakaj samo tako nam more prinesiti nebeškega blagoslova in milosti.

Končno se spomnimo še vseh onih, ki trpe v očiščevanju: naj jih dobri Bog sprejme v kraj življenja, luči in miru.

Gotovo tudi nas grešnike čaka ista usoda. Zato pa naj nas Bog sprejme v družbo svetnikov, ne zato, ker bi mi zaslužili, ampak ker je On tako dober in usmiljen...

Vital Vodušek.

Oporoka

*Ponós moj, Kristusa, denite
mi na srcé, na stran peró!
Ta spev mi k nogam položite,
zaprite rakev mi mirnó!*

*Ko zadnji izzveni vam amen,
mi na gomilo dajte križ! ...
In če postavite mi kamen,
vklesajte vanj: »Zrem paradiž.«*

*Zaupam v Jezusa: Pred svetom
me Njega pač ni sram biló;
na sodni dan pa pred Očetom
se On me sramoval ne bo.*

L. Veuillot—A. Kopitar.

V podzemeljskem Rimu

(X. poglavje knjige: Iz mojih rimskih let.)

Na dan rimske katedre (stola) sv. Petra, 18. januarja, (vsekako je to moralo biti na četrtek) smo prvoletniki, bolj zgodaj nego sicer, namesto po navadni poti k Sv. Sabu spešili prvič korake proti — k a t a k o m b a m.

Katakombe! Podzemeljski Rim, ali bolj prav: Rima podzemeljska predmestja! Ustvarili so jih prvi kristjani za svoje drage mrtve. Po rimskih zakonih ni bilo dovoljeno pokopavati mrličev znotraj mestnega obzidja. Poganški Rimljani so imeli navadno pokopališča ob velikih cestah, o čemer še dandanes pričajo nekateri ostanki starih nagrobnih spomenikov. Kristjani pa se tudi mrtvi niso marali

družiti s pogani. Imeti so hoteli svoja lastna, posvečena grobišča. Prostor zanja so dali premožni verniki na svojih posestvih zunaj mestnega obzidja. Le-ti so uredili ondi sami zase takozvane »memorije« (memoria — spomin; tukaj: grobnica) in so dovoljevali, da so se vanje polagala tudi trupla mučencev in drugih kristjanov. Tako so nastala prva krščanska pokopališča, ki so jih »cemeterije« ali pozneje »katakombe« imenovali. Prvo ime pomeni »spavališče«, ker je smrt le spanje do dneva vstajenja. Z drugim imenom pa so prvotno nazivali samo ceterij pri Sv. Boštjanu. Rekli so mu »in catacumbas«, kar pomeni po naše grobišče »pri nižavah«, ker je pri cerkvi

sv. Boštjana nižava ali dolina, ki vodi preko nje Apijeva cesta.¹ Pozneje so to ime prenesli na vse cemerije.

Katakombe so izkopali posebni kopači (fossore) globoko pod zemljo, da bi bili grobi tembolj zavarovani pred vsakršno oskrumbo. Svet okoli Rima je kakor nalašč za to pripraven, ker je zemlja sestavljena iz peska, pepela in žlindre, nanesenih tusem baje iz ognjenika, ki je v pradavnih časih bruhal v Albanskem pogorju. Suha je ta zemlja, da jo je lahko kopati, in trdna je, da se ne ruši in ne posiplje: odkoplješ ali odsekaš je, kjer in kolikor hočeš, druga ostane kakor zid. Globoko v tej zemlji torej so napravili fosorji dolge hodnike, v njihove stene pa vdolbli podolžne, ozke prostore — grobe —, kamor so polagali mrliče, zavite v belo platno, večkrat tudi v dragocene tkanine, mrliče, maziljene z balzomom ter pokrite z dišečimi cveticami in zelišči. Odprtino so zaprli s preprosto opeko ali z marmornato ploščo in napisali nanjo daljši ali krajši napis, včasih samo ime, včasih dostavek »in pace« (v miru), včasih pomenljivo znamenje (simbol) palme, goloba, sidra itd. Take grobe so delali drugega poleg drugega pa tudi drugega nad drugim, po dva, tri do šest grobov navpik. Ko je bil poln en hodnik, so izkopali naslednjega in z odkopano prstjo včasih zasuli prejšnjega. Kopali so ali naravnost dalje ali pa so zavili na desno ali levo od prejšnjega rova; tudi v globino so šli in naredili pod enim rovom drugega. Tako je nastalo vse polno hodnikov in galerij, eno-, dve-, trinadstropnih, vodečih semtertja na vse strani. Stenske grobe, v katere so položili po enega samega mrliča, so imenovali »lókule« (loculus). Včasih pa je hranil tak grob dve trupli ali celo tri. Te so nazivali »bízome« oziroma »trísome« (bisomus, trisomus). Semtertja pa so pokopali v en grob telesne ostanke mnogih mučencev, ki so jih bili v naglici zbrali. Taki grobovi niso imeli posebnega imena, pač pa je preprost napis navadno nanzanjal večjo množino pokopancev, kakor n. pr.: »Rufin in 150 mučencev.« — Za imenitnejše mučence in posebno odlične osebe so delali grobe nekoliko drugače. Izgrebli so v steno polkrogasto vdolbino, imenovano »arkosolij« (arcosolium), ter v njeni osnovni, ravni ploskvi izkopali grob, kamor so položili truplo in ga pokrili s kamenito ploščo. Tak grob je zadobil podobo oltarja in so na njem tudi res opravljali prešveto daritev, zlasti na obletni smrtni dan kakega mučenca. Pred takim grobom so tudi uredili večji prostor, da so mogli verniki prisostvovati službi božji, oziroma so take grobe izdelali sploh že v posebnih pod-

zemeljskih mrtvaških stánicah ali nekakšnih kapelah (cubiculum), ki so si jih bile dale napraviti boljše družine za pokopavanje svojih članov.

Katakombe obdajajo večno mesto okrog in okrog kakor skrivnostni venec. Kakih 50 jih je z nič manj nego tri in pol milijoni grobov. Če naj imenujem njihova imena, lepo pravi nekdo, bom moral naštetiti celo pratiko sv. mučencev: katakombe sv. Silvestra, sv. Neže, sv. Lavrencija, sv. Cecilije, sv. Pankracija itd. ...; če naj popišem njihovo zgodovino, bo treba pripovedovati o bojih in zmagah, o osebah in dogodkih, ki bi napolnili veliko knjig ...; če naj vas seznanim z domovino teh, ki so se tukaj odpočili, boste lahko čuli o pokrajinah treh delov zemeljske oble, zakaj Rim, krščanska prestolnica sveta, mora biti mesto do smrti pogumnih junakov iz vseh rodov ...²

V eno teh čudovitih podzemeljskih predmestij Rima smo se torej napotili tistega dne, in sicer v Ostrijske katakombe, ki so po izročilu izmed najstarejših in sega njihov postanek v prve čase Cerkve. Ime razlagajo nekateri tako, da so v tem kraju rastle neke vrste drevesa, ki so jim Rimljani dejali »ostri-ces« (ostrix); drugi pa ga, bolj verjetno, izvajajo od družine ali rodu Ostorijev (gens Ostoria), ki so to pokopališče napravili na svojem tu ležečem posestvu. O visoki starosti tega cimiterija pričajo mnogi grobni napisi, ki v njih srečujemo imena najstarejših in najzlahtnejših rimskih rodbin, kakor: Flavijcev, Julijcev, Klavdijcev itd. Zdi se gotovo, da je bila na kraju teh katakomb pokopana mučenica sv. Emerencijana, dojna sestra sv. Neže. Ni pa gotovo, da bi bile to one iste katakombe, ki jih omenjajo mučeniški zapiski sv. Mavra in Papija, »na Nomentanski cesti pri Nimfah (ad Nymphas, t. j. pri vodnih boginjah), kjer je krščeval sv. Peter«. Nekateri namreč mislijo, da so bile to katakombe sv. Priscile. Sicer pa novejši raziskovalci katakombam, o katerih govorim, tudi ne pravijo več Ostrijske, marveč jih imenujejo »večji cemerij sv. Neže«.³ Kakorkoli! Med učenjaki je v teh stvareh zmerom dosti študiranja in prepiranja; jaz pa zapisujem le svoje doživljaje, preproste spomine in vtiske.

Šli smo mimo cerkve sv. Neže, te ljubeznive mladostne svetnice, še kakih sto korakov dalje po Nomentanski cesti in zavili potlej z leve na polje. Na odprti poljski planoti — takrat še čisto goli in skoro divji, a dandanes baje že vse zazidani — smo kmalu zagledali v zemljo vodečo odprtino, kakor kak vhod v

² Prim. Dr. Rob. Klimsch, Wanderungen durch Rom. Graz, 1894. Str. 170.

³ Prim. Dr. Georg Schmid, Das unterirdische Rom. Brixen, 1908. Str. 149 nsl.

¹ Prim. Dr. Fr. Ušeničnik, Kat. liturgika. Ljubljana, 1933. Str. 63.

podzemeljsko klet. Posebni občutki so me prevzemali, ko smo se začeli spuščati po prsteh, precej strmih stopnicah v globino. Prišedši do odkopanih tal nas objame temni rov. Prižgemo svečke, ki smo jih imeli s seboj, in se napotimo med prstenimi stenami v podzemeljski labirint. Čisto malo časa hodimo, ko nam zaveje naproti vonj kadila. Gremo mimo enega, dveh stranskih rorov, čuj! ali nam ne prihajajo na uho svečani glasovi svete pesmi? Ob tretjem stranskem hodniku zavijemo na levo, in glej! objame nas svetloba in povabi k sebi v prostorno baziliko, kjer vprav vrši škof z asistenco slovesno službo božjo. Presenečeni pokleknejo in prisostvujemo najsvetejši daritvi.

Pri tem se je duh nehote zamaknil nazaj, daleč nazaj, v prve čase krščanstva. Tudi takrat so se obhajale svete skrivnosti tu pod zemljo. Na obletnice svetih mučencev in ob času preganjanja. Da, posebno ob času preganjanja so bila podzemeljska pokopališča kristjanom obenem skrivna svetišča. Glej! ponoči prihajajo od vseh strani mesta h katakombam molčeče, temne postave. Ostiarij (vratar), ki straži vhod, vpraša vsakega po dnevnem geslu, šele potem ga spusti noter. Lepo število se jih zbere v podzemeljskem prostoru. Ločeni so: možje posebej, žene posebej. Prostor je razsvetljen s svetilkami, ki vise od stropa, in z leščerbami, ki dremlejo iz dolbin, vsekanih v stene. Poleg oltarja, mučenčevega groba, je sedež za škofa. Sveto opravilo se prične. V globoki pobožnosti moli srenja s svojim pastirjem. Subdiakon in diakon prebereta list in evangelij. Škof sede na preprosti sedež in začne pridigo. Besede poučenja in pobude, besede tolažbe in življenja vro iz njegovih ust. Tisto trdnost vere, ki je v njegovem lastnem srcu, tisti plamen božje ljubezni, ki razžiga njega samega, tisto navdušenost in pripravljenost za vero trpeti in umreti, ki živi vsakčas v njegovi duši — vse to želi dati tudi svojim poslušavcem. — Pridiga je končana. Odpuste se katehumeni, t. j. tisti, ki se šele za krst pripravljajo, in javni pokorjenci, ki za kazen še ne smejo biti pri nadaljnji službi božji. Potem se prične »maša vernih«. Škof opravi splošno molitev za krščansko občino, odmoli Vero in se podá h kredo — preprostemu, iz stene molečemu kamenu —, kjer so pripravljeni mašni darovi. Iz rok diakona sprejme pateno s kruhom in kelih z vinom, ju daruje med molitvijo in blagoslavljanjem ter zapoje Predglasje s trikratnim: Svet! svet! svet! Sledi »tiha maša«, kanon, sveto dejanje, ki vsebuje besede spremenjenja. Škof moli z razprostrtimi rokami, obudi poseben spomin za žive, izvrši s presvetimi besedami spremenjenje in povzdigne telo in

kri Gospodovo v počeščenje vernikom. Globoka tišina vlada v svetem prostoru, vsi navzoči na kolenih in sklonjeni molijo Jagnje božje, ki odjemlje grehe sveta... — Opravljene so molitve po povzdigovanju, opravljen spomin za mrtve, odpet Očenaš, približa se obhajilo. Preden škof razlomi posvečeni kruh, zakliče diakon: »Sveto svetim!« in verniki odgovore: »En Sveti, en Gospod Jezus Kristus k časti Boga Očeta, ki mu bodi slava od veka do veka!« Škof moli: »Gospod, naš Bog! Grešil sem pod nebom in pred teboj; nisem vreden biti deležen tvoje svete in brezmadežne skrivnosti; toda ti Bog usmiljenja, stori s svojo milostjo, da prejemem tvoje sveto telo in kri ne v pogubljenje, marveč v odpuščenje grehov.« — Po škofovem obhajilu se podeli Najsvetejše vernikom. Diakon zakliče: »Pristopite v strahu Gospodovem, z vero in ljubeznijo!« Približajo se najprej možje, potem žene. Možje polože odprto desno dlan v levico in prejmejo vanjo nebeški kruh, pri čemer pravi diakon: »Telo Gospodovo,« in vernik odgovori: »Amen,« t. j., res je. Žene prejmejo telo Gospodovo na prtič, pogrnen čez roko. Potem poda diakon vsem kelih, govoreč: »Kri Gospodova.« Vsi odgovore po vrsti: »Amen.« Med razdeljevanjem pojo navzoči duhovni in verniki 132 psalm: »Glej, kako dobro in kako prijetno je, ako bratje skupaj prebivajo,« ali pa oni verz iz psalma 144: »Oči vseh upajo v te, Gospod...« Tako zaužijejo Najsvetejše s pastirjem verniki — in njihova srca so močna in junaška, se ne boje ne meča ne ognja ne divjih zveri...⁴

Po svetem opravi, čigar svečanost je veljala prazniku katedre sv. Petra — po starem sporočilu je bil nekoč tu škofovski sedež prvega poglavarja Cerkve — je imel profesor Maruchi, sloviti učenjak v katakombski znanosti, daljše predavanje o tem cemerteriju. Predavanja samega nisem dosti razumel, ker je bila moja laščina, čeprav sem se že na gimnaziji nekaj seznanjal z njo, še zelo skromna; pač pa sem mogel nekoliko slediti razkazanju in razlaganju grobnih napisov in stenskih slik.

Napisi in slikarije v katakombah so me pozneje, ko sem obiskoval še druge cemerterije, zlasti najslavnejše, Kalistove katakombe, zanimali posebno s teološkega in zlasti verskoobrambnega stališča. Napisi in slike v katakombah so izraz vere in nauka prve Cerkve, in neprecenljiva je za nas zavest, da katoliški kristjani verujemo danes prav to, kar so verovali kristjani prvih časov, da Cerkve dvajsetega stoletja uči taisto, kar je učila

⁴ Prim. G. Ott, Die ersten Christen ober u. unter der Erde. Regensburg, 1880. Str. 56 nsl.

od svojega začetka. Sicer so slike v katakombah izvečine simbolične, to se pravi, da so verske resnice na njih zavite v podobe, znake in znamenja; toda te podobe, znaki in znamenja, ki so pogonom krščanske skrivnosti prikrivali, da jih niso sramotili — so bili v veri poučenim kristjanom popolnoma jasni in očitni. — Kakor katoliški kristjan od danes, tako je veroval kristjan katakomb v enega Boga v treh osebah. Na rakvah iz 4. stoletja so tri božje osebe uprizorjene v človeški podobi tako, da so si poteze na obrazih in tudi vse druge zunanosti karmoč slične in enake. Od posameznih treh božjih oseb je Bog Oče upodobljen kot Vsemogočnost pod simbolom močne roke, ki sega izza oblakov, Bog Sveti Duh z znanim simbolom goloba, Bog Sin, učlovečena druga božja oseba, pa v najrazličnejših slikah, simboličnih in nesimboličnih. Od simboličnih slik je najprisrčnejša ona Dobrega pastirja s pastirsko palico ali piščalko ali največkrat z izgubljeno ovco na rami, kar lepo predočuje Kristusa-Odrešenika, ki je prišel iskat in otet, kar je bilo izgubljenega. Najbolj skrivnostno pa je izražena vera v Sina božjega Jezusa Kristusa-Odrešenika s simbolom ribe, ki ga vidimo vsepovsod v katakombah. O tem piše sv. Avgustin: »Če vzameš od petih grških besed: Isus Hristos Theu Yios Soter (Jezus Kristus božji Sin Zveličar) začetne črke in jih po vrsti strneš, dobiš besedo: Ithys (riba), kar pomeni v skrivnostnem zmislu Kristusa.«⁵ — Ribo je katakombski slikar naslikal ovito okrog račnja, kar pomeni, da je Kristus šel za nas skozi ogenj trpljenja in smrti; naslikal jo je poleg sidra, s čemer je rečeno, da je Kristus naše upanje; poleg goloba z oljkovo vejico, kar izraža, da je Kristus naš mir. Najvažnejša pa je uprizoritev ribe poleg kruhov, kar pomeni Kristusa pod podobo kruha, t. j. najsvetejši zakrament. — Kakor v troedinega Boga in Kristusa-Odrešenika, so prvi kristjani verovali v njegovo vidno Cerkev z vidnim poglavarjem, vidnimi namestniki in učniki. Kaj drugega naj pomenijo slike Kristusa med apostoli, kjer zavzemata odlični mesti sv. Peter, poglavar Cerkve, in sv. Pavel, apostol narodov? Tudi v takozvanih »orantah«, t. j. mladostnih ženskih postavah v dolgem oblačilu in s kopreno ali včasih z diademom na glavi, zamaknjenih v molitev ob razprostrti rokah in obrazom proti nebu obrnjenim, gledamo po pravici neomadeževano nevesto Kristusovo — sv. Cerkev. Zlasti pa nam predstavlja vero v edinozveličavno Cerkev katakombska slika Noeta v ladji. Saj po besedah sv. Ciprijana

prav tako ni za človeka zveličanja zunaj Cerkve, kakor ni bilo rešenja iz potopa zunaj Noetove ladje. — Tudi za vero v skoro vse zakramente, ki jih deli Cerkev v naše zveličanje, imamo v katakombah kaj jasne priče. Tako za sveti krst podobo Mozesa, ki izvablja vodo iz skale; za sv. birmo napise, kakor n. pr. na grobu dveh zakoncev: »Mašnik božji ju je krstil in mazilil«; za sv. Rešnje Telo — smo že čuli — ribo s kruhom; za sv. pokoro mrtvoudnega, ki nese svojo posteljo, potem ko ga je Jezus ozdravil in mu dejal: »Zaupaj, sin, odpuščeni so ti tvoji grehi«... — Nešteto krat in čudovito lepo je v katakombah izražena vera v posmrtno življenje in nebeško blaženost. V tem ko so pogani imeli življenje samo za čas uživanja in smrt za odhod v podzemlje, v kraljestvo teme (kakor to povedo poganski grobni napisi, n. pr.: »Thalusa, zaprta v grobu, je oropana luči«... »Tukaj leži v temi«... itd.) — je pa kristjanom vsekdar življenje doba preizkušnje, a smrt vrata k miru in luči, k božji svetlobi. Zato beremo zmerom in zmerom zopet v katakombah: »V luči«... »Večna luč ti bodi, Timotheja, v Kristusu!«... »Po veri v Kristusa ima radost luči«... »V miru počiva Lavrencija, ker je verovala v vstajenje...« To trdno vero v vstajenje k luči in blaženosti nam je umetnik v katakombah tudi kar najrazličneje upodobil. Tu vidimo sliko Daniela v zverinjaku, ki izteza svoje roke h Kristusu na križu, v katerem imamo poročstvo neumrljivosti; tam Jona, ki ga je riba vrgla na suho in počiva v senci bršljina; še drugje zgovorno oznanjajo vstajenje Lazar, iz groba obujeni, ali trije mladeniči, ki jih plameni v ognjeni peči ne sežgo. Toisto vero oznanjajo simboli pava, o katerem so mislili včasih, da je njegovo meso nestrohljivo; feniksa, čudežnega ptiča, ki iz ognja in pepela pomlajen vstane; sidra, ki je znamenje upanja. In potem zopet napisi, ki govorijo o miru in sreči, o večni luči in blaženosti v nebesih: »Prima, ti živiš v krasoti božji in v miru našega Gospoda Jezusa Kristusa«... »Marcijan, novokrščenec, tebi so odprta nebesa in boš živel v miru«... »Aleksander ni mrtev, marveč živi nad zvezdami, po kratkem življenju se blesti v nebesih«... — Končno pogledajmo še češčenje svetnikov in zlasti prebl. Device Marije. Nas, kristjane 20. stoletja, uči vera, da je dobro in koristno častiti in na pomoč klicati tiste, ki s Kristusom v nebesih kraljujejo. Ali ni bila prav to vera prvih kristjanov? Ali ne govorijo katakombe glasno o tem, kako so prvi kristjani s spoštovanjem in ljubeznijo zbirali kosti in telesne ostanke sv. mučencev; kako so jih s častjo pokopavali in na njihovih grobeh obhajali službo božjo na dan njihove smrti ali

⁵ Gl. P. Albert Kuhn, O. S. B., Roma. *Einsiedeln*, 1878. Str. 76.

bolje — njihovega rojstva, ker jim je bila smrt mučencev rojstvo za nebesa. In priporočali so se jim in jih prosili pomoči. Berite napise: »Gencijan, prosi za nas v svojih molitvah, kajti vemo, da v Kristusu živiš« ... »Atik, živi v Bogu in prosi za svoje starše« ... »Prosi za nas, da bomo rešeni« ... »Prosi zame, ker vem, da si blažen...« Prav posebno pa so že kristjani katakomb častili prebleženo Marijo. Vse polno je v katakombah slik Marijinih; nekatere segajo v apostolske čase. Marijo predstavljajo kot devico s kopreno čez obraz, a obenem kot mater z detetom v naročju. Zlasti v katakombah sv. Priscile, ki je bila mati sv. Pudensa, torej sodobnica sv. Petra, in je njeno grobje brez dvoma iz apostolske dobe, imamo prekrasne podobe Madonine v tolikem številu, da bi te katakombe lahko imenovali Marijanske katakombe.⁶

Tako dajejo katakombe pričevanje za resničnost naše vere. Pa tudi sveto navdušenje za to vero raste v srcu, ko hodiš molče in premišljevaje po teh prostorih, posvečenih nekoč s tisoči in tisoči onih, ki so za Kristusa

⁶ Prim. Kuhn, o. c., str. 72.

in njegov nauk trpeli preganjanje in muke in tudi prelili svojo kri. Zares, toplo je človeku v duši v tem podzemlju, zlasti še človeku-duhovniku. Zadnje leto, ko sem bil že mašnik, sem enekrat maševal v katakombah. Povem, da nobenkrat ne brez posebnega ginjenja, brez solza v očeh...

V vsakem srcu morajo zapustiti katakombe neizbrisen vtis. Ni v njih bleščečega marmorja — govori nemški pisatelj — ne zlatega sijaja ne veličastnih del umetnosti, ki vrše po rimskih cerkvah in svetiščih vrh zemlje svojo nalogo v verski službi. Prostori v katakombah so tesni in goli, grobnice resnobne in mrke, slike po stenah preproste, dostikrat brez sledu umetnosti, neznatne, odtujajoče, nelepe, obledelih barv, velikrat sirovo izdelane. Toda ti rovi in stene in grobi, slike in napisi — vse je častitljivo, vse je iz najlepše dobe Cerkev, iz krščanske pomladi, iz prvih krščanskih stoletij, ko je odgajala Cerkev najsijajnejše svetnike in mučence, ko je bila vera tako močna, upanje tako trdno, ljubezen tako čista kakor ob nobenem drugem času.⁷

Dr. Mihael Opeka.

⁷ Prim. Kuhn, o. c., str. 134.

Pri skupnem Očetu vseh narodov

Tihemu povabilu Katoliške akcije se je odzvalo 126 zastopnikov katoliških Slovencev, ki so početkom oktobra (kot druga skupina slovenskih romarjev) pohiteli v večno mesto Rim, da se udeležijo svetoletnih, jubilejnih milosti in odpustkov, in da prejmejo blagoslov namestnika Kristusovega, papeža Pija XI.

V svoji sredi je imela ta skupina tri slovenske škofo: dr. Gr. Rožmana, dr. I. J. Tomažiča in dr. Fr. Gnidovca. Romanje je poteklo na popolno zadovoljnost vseh srečnih udeležencev.

Na tem mestu naj ponatisnemo samo poročilo o sprejemu slovenske skupine pri svetem Očetu.

V ponedeljek zvečer, 2. oktobra, je bila določena avdijenca. Nestrpno in s hrepenenjem je vsak pričakoval, da vidi naslednika sv. Petra, duhovnega poglavarja 300 milijonov katoličanov, in čuje njegovo besedo. 200 slovenskih in hrvatskih katoličanov — v Rimu se je mudila tudi skupina Hrvatov — se je zbralo ob 8 zvečer v Vatikanu, na čelu vsi trije škofoje. Navdušeni klici »Živijo sv. Oče!« so zadoneli po veliki prestolni dvorani, ko se je prikazal papež v spremstvu škofov in prelato med romarji. Takoj nato pa so Slovenci zapeli lepo pesem »Marija, mati

ljubljenja«, in za njimi Hrvatje hrvatsko Marijino pesem. Zaradi tisočev romarjev, ki jih sv. Oče dan za dnem sprejema, so v tem letu v Vatikanu odpravili navado, da bi šel papež okrog romarjev in dal vsakemu roko. A za jugoslovanske katoličane je napravil izjemo; šel je po vsej dvorani in prav vsakemu dal roko, da poljubi ribičev prstan. Z njim so šli škofoje in predstavljali nekatere posameznike, med njimi predsednika ljubljanskega škofijskega odbora KA dr. M. Kreka, predsednika mariborskega odbora Fr. Jerebiča, cerkvenega asistenta ljubljanske KA dr. J. Fabijana, katerim je sv. Oče spregovoril še posebej nekaj ljubeznivih besed.

Papežev govor

Po tem obhodu okrog romarjev pa je sv. Oče sedel na prestol in imel prisrčen, pol ure trajajoč nagovor na navzoče. Izjavil je svoje veselje, da vidi predrage slovenske in hrvatske sinove, ki so prišli iz Jugoslavije, da jim je osebno podal roko. Sprejel je že romarje, ki so prišli iz te države. Kadarkoli jih je videl, ga je navdalo vedno večje hrepenenje, da bi sprejel še nove. Prišli so, da blizu njega, da z njim obhajajo sveto leto v spomin 19 stoletnice odrešenja. Prišli so s svojimi

Dresden

V večni blaženosti

škofi. Zahvaljuje se njim in dušnim pastirjem za ta trenutek. Dragi so mu vsi, njihove pesmi, njihovi živijo-klici, najbolj pa njihova navzočnost. Prišli so k skupnemu očetu; v njihovih očeh bere vdanost in ljubezen do sv. stolice, do sv. rimsko-katoliške Cerkve. Tudi on je vesel, da ima priliko zagotoviti jim svojo posebno očetovsko dobrohotnost zanje in za vso Jugoslavijo. Če bi kdorkoli, in najsi bi bil angel z neba, prišel in bi jim hotel dopovedati, da sv. Oče ne ljubi njihove domovine Jugoslavije, naj mu ne verujejo. Vedo naj, da to ne bi bila resnica, ampak zanikanje resnice. Če bi taka trditev prišla od sovražnikov, bi jo papež lažje prenašal; zakaj sovražniki ne morejo reči drugega, saj ne vedo, kaj govorijo. Oni sodijo po človeških vidikih in zato mislijo, da morajo vsi soditi na isti način in tako uresničujejo zopet besede božje Modrosti: »Misliš, hudobnež, da bom tebi podoben.« Če pa taka trditev pride od prijateljev, je stvar zelo boleča; zakaj ti vedo, da ne govorijo resnice. Če pa nazadnje prihaja še od katoličanov, tedaj je bolelost srca očetovega največja, ker je ni mogoče smatrati drugače, kakor trditev sinov, ki so postali odpadniki in izdajalci krščanske družine.

Sv. Oče izjavlja navzočim, da je zelo želel trenutka, da bi jim sam to zatrdil, zato da povedo to doma, da so tolmači

njegove misli in njegovih besedi. In zato še enkrat ponavlja: Če bi tudi angel z neba prišel in bi rekel, da sv. Oče ne ljubi Jugoslavije, se mu to ne more verjeti, ker je ta trditev nasprotna resnici.

Nato je papež govoril o sv. jubilejnem letu. Izrazil je živo željo, da bi bilo to jubilejno leto za njegove ljubljene sinove Slovencev in Hrvatov iz vse Jugoslavije leto blagoslova in odrešenja v pravem pomenu: leto rešenja od zla, odpuščenja, obnove krščanskega življenja, napredka in razvoja tega resničnega življenja. Naj bi bil to poseben sad svetega leta, ker je sad in cilj odrešenja, ki ga je Odrešenik sam postavil. On je bil Dobri pastir, ki je prišel, da življenje da. Vse Njegovo življenje od Betlehema do križa je bilo zato: da bi imeli življenje in preobitno imeli. Hotel je, da bi imeli najobilnejše življenje. In katero je to življenje? Je življenje, ki ga oni sami živijo: krščansko življenje. Kristus ga je prinesel, zaslužil z vsemi zakladi. Od Njegovega odrešenja izvirajo tudi dobre krščanske kulture. A prvi so čisto duhovni sadovi. Sem spadajo vsi zakladi od prvega sv. obhajila pa do zakramenta sv. zakona ali redovnih obljub, sem spadajo milosti vseh zakramentov, krščanske čednosti, posebno vera, upanje in ljubezen, sem milosti molitve in dragoceni zakladi občestva svetnikov.

Sv. Stanislav Kostka

Navzoči romarji živijo to življenje osebno, doma v družini, v javnem življenju. Naj bo v tem svetem letu sad odrešenja, da razvijajo to življenje Odrešenika, da zaslužijo te sadove. Od daleč so prišli, trud svetoletnih obiskov so prenesli, žrtve splošne krize tudi težko občutijo. Božja pravičnost pa tudi božje usmiljenje se v tem svetem letu posebno vidno dviga. In s posebnim očetovskim pogledom bo gotovo pogledal križani Bog vse, ki z vzorno pobožnostjo, kakor ti dragi romarji, zbrani v tem trenutku okrog skupnega očeta,

hočejo uporabiti zaklade, ki so od sv. Cerkve v tem letu dani na razpolago njihovim dušam.

S temi čuvstvi sv. Oče blagoslavlja nje vse, vse njihove stvari in osebe, na katere mislijo, njihove starše in sorodnike, posebno pa še otroke, ki so mu toliko bolj dragi, ker blagoslov zanje velja za vse njihovo bodoče življenje; blagoslavlja tudi starčke, slabotne in bolnike, ki imajo toliko večjo pravico do blagoslova, čimbolj so ga potrebni. Poseben blagoslov pa velja njihovim dušnim pastirjem, ki so tako častno zastopani. Oni so ministri, služabniki odrešenja. Imajo odgovornost, da razvijajo in množijo sadove odrešenja, krščanske življenje. Še bolj, če je možno, blagoslavlja one, ki so še upanje duhovništva, bogoslovce, da postanejo vredni služabniki odrešenja. — Nikoli ne bodo verniki zadosti molili za svoje duhovnike. Največji blagoslov pa izreka sv. Oče svojim apostolskim bratom, škofom, v znamenje priznanja za vse, kar med verniki delajo. Tako gleda na to delo, kakor bi bilo njemu storjeno. Oni imajo posebno skrb za razvoj Katoliške akcije, ki je njemu tako draga prav posebno v tem svetem letu. Akcija je prvo znamenje življenja. Kjer ni življenja, je smrt. Življenje brez akcije, brez dejavnosti pa je nekoristno, okorelo, omrtvelo. Dejavnost je merilo življenja. Katoliška akcija je sad in merilo krščanskega življenja, ki ga je Odrešenik prinesel.

Po slovesnem blagoslovu, ki ga je dal sv. Oče na koncu, je prof. Fabijan prevedel govor sv. Očeta v slovenski jezik, rektor mons. Madjerec pa v hrvaški. Nato so romarji zapeli skupno še eno pesem, nakar je sv. Oče med živahnim vzklikanjem odšel. Avdiencia je zapustila v vseh navzočih neizbrisljiv vtis.

Rešeno in nerešeno vprašanje

Resni in uvidevni starši, odgojitelji, učitelji in javni činitelji so zadnje čase na vsakovrstnih zborovanjih, pa tudi v listih nastopili s tožbami, da se na sedanji mladini opazuje marsikaj, kar zbuja težke skrbi za bodočnost. Dobe se pa tudi zagovorniki, ki trde: »Kaj pa je posebnega? Mladina ni ne boljša ne slabša kot svoje čase. Večno godrnjanje sitnežev nima prave podlage. Kako, da bi bila naša mladina slabejša? Mi smo bili prav takil!«

Pa so redki, ki si upajo brambo s takimi in podobnimi zagovori; kajti če količkaj po-

gledajo v govorjenje, obnašanje, delovanje doraščajočih mladostnikov v tem ali onem položaju, bodo uvideli, kako gre povsod navzdol, v globino, propast.

Res je. Imamo častno elito vzorov med mladostnimi osebami obojega spola, ki se zbira v kongregacijah — dasi ni vse zlato, kar se sveti. Prav posebno smo lahko ponosni na dijaške Marijanske organizacije, ki v njih prvačijo tako idealni mladeniči in mladenke, da jih mora biti vsak veren katoliški Slovenec vesel. Kako neustrašeni krščanski značaji,

kaki junaki krščanskega zgleda, kako odlični pionirji evharističnega življenja so naši mladci, je dovolj znano.

Ali to so le drobci, mali odstotki večje armade mladostnežev, kateri slepo drve za meglenimi, nevarnimi laži-vzori, da ne govorimo o takih, katerim se že na obrazu, na vsem zunanem obnašanju čita skvarjenost in propalost v večji ali manjši meri.

Kdo je odgovoren?

...Eni navajajo kot vzrok žalostne socialne razmere, pomanjkanje primernih stano-

Krivi so oni, ki godrnjajo, če hoče kdo ljudskega pohujševalca za vrat prijeti. Taki pohujševalci so lastniki in predvajalci ne-nravnih filmov v kinih in drugod, so prodajalci umazanega tiska in tiskane šare, razpečevalci nedostojnih slikarij, razglednic in drugih umazanij. Komaj se človek oglasi in zakliče gorje pohujševalcem, že dobi za odgovor pritožbo, da je svoboda v nevarnosti.

*

Bolj ko se zapostavlja verstvo in krščanstvo v vzgoji, bolj ko se negujejo športne in

Katoliški shod na Dunaju

Dunajski nadškof kardinal dr. Th. Innitzer pri otroški slavnosti

vanj. Ne bomo ugovarjali, a s tem odgovorom nismo zadovoljni. Saj noben čas ni bil brez stisk in brez pomanjkanja. Glavna krivda pade na one sloje, ki kakorkoliže ovirajo in zavračajo vse, kar bi moglo ogroziti mladini dati zanesljivo oporo v življenju.

Krivi so oni, ki nimajo nič nujnejšega opravila, kot da odtegujejo mladi svet od vsega, kar bi jim utrdilo nravnost in vernost. Pouk v verstvu, verske vaje, to je nekaterim prosvitljencem nekaj takega, kar smatrajo samo za postransko stvar in se je ne morejo še docela iznebiti.

Krivi so oni, ki negujejo skupnost športnih, kopalnih, gimnastičnih in drugih utrjevalnih vaj ali zabav, ter ožigosajo vsakogar, ki ima glede vzgoje drugačne, modrejše nazore, za mračnjaka ali nazadnjaka.

druge prireditve ob Gospodovih dneh, bolj leze mladina v neko otopenost, drznost in sirovost. Ni čuda! Srčna plemenitost peša in pojema, kjer se smatra verstvo pri vzgoji kot nekaj »nebodigatreba«. Čudno, da ob jasnih dokazih propadanja med mladim svetom nekateri ne marajo ne umeti ne videti, da sama zunanost in pretirana telesna nega brez verske in npravne vzgoje srca — vodi le v pogubo.

Skrbimo, da ta škodljivi duh sedanjega časa ne zaide v naše krščanske družine. Dobri, katoliški starši bodo ob vsaki priliki z zavestjo odgovornosti pred Bogom govorili: »Dolžnosti in pravice, ki jih imamo do otrok, so nam svete. Če varujemo otroke pred dušno pokvaro, bo najbolje poskrbljeno za njih srečo in bodočnost, pa tudi za trdnost in blagor domovine!«

Pri družbi v službi

VIII.

Tako ste nam blizu in vendar tako daleč, — se je gosp. Anton v tistih dneh pogovarjal z rajnimi. Hodil je med grobovi, obstajal pri nagrobnikih, preberal imena, prešteval pozabljene grobove, kjer ni bilo ne križa ne imena... Hodil je med grobovi in tesno mu je postajalo pri srcu.

»Naši so in vendar so, kakor bi ne bili naši,« se mu je ukradla nova misel. Izbijal jo je iz glave, pa ni šlo.

»In kaj je nam pokopališče?« je modroval dalje. »Svet kraj, njiva božja, zbirališče in shajališče živih in mrtvih.«

»Bimbam, bimbam, bimbam,« je udarila ura v zvoniku. Zdrznil se je ob njenem glasu.

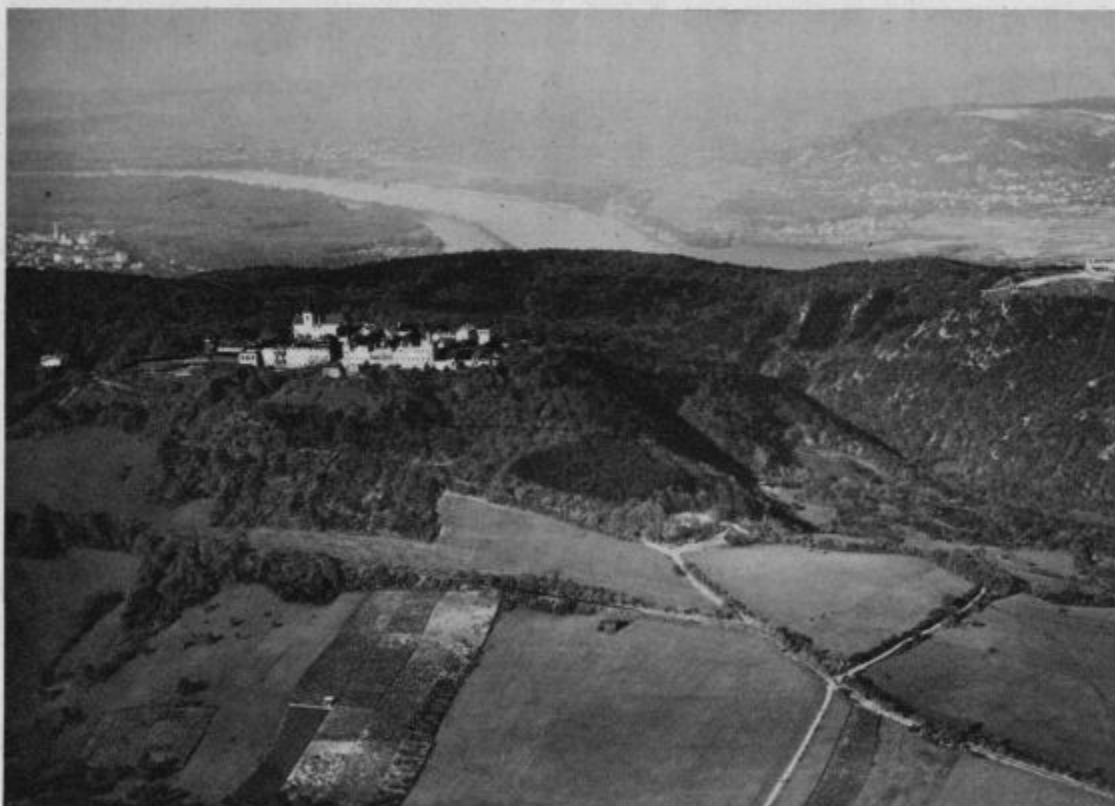
»Ne čudite se temu; kajti pride ura, v kateri bodo vsi, ki so v grobeh, zaslišali glas Sina človekovega: in kateri so delali dobro, bodo vstali k življenju, kateri pa so delali hudo, bodo vstali k obsodbi.«

Zazdelo se je, da stoji pred njim Kristus in mu govori. On pa je kakor eden apostolov, ki posluša njegov glas in ga hoče v dobrem in v najboljšem srcu ohraniti.

Nameril je svoj korak proti cerkvi. In zdelo se mu je, da gre ob njem mož s častitljivo brado, z upognjeno hojo, z drsajočim korakom. In da posluša njegovo skrivnostno mrmranje: »Pota na Sijon zalujejo...«

»Spet nekaj za moje ljudi,« se je predramil. »S pomočjo mojih ljudi bom zanesel življenje in red in lepoto v kraljestvo smrti in olepšal bom pota Gospodova.

Sprožil je svoje misli pri prvi seji, ki jo je imel z odborom; še natančneje jih je razpletel pri shodu. So dnevi v letu, ki bi jih lahko obrnili za lepoto potov do hiše božje in za olepšavo božjega vrta. Sovražnike je imel v mislih. Nekaj bi se naredilo

Kahlenberg pri Dunaju

Zbirališče kršč. vojske za osvoboditev Dunaja 1683

letos, nekaj še pozneje. Vsako leto nekaj, pa bi se že poznalo, če bi vsi poprijeli.

Njegova beseda je šla med ljudi. Odmev je bil različen.

»Kako je ta človek neješč; tam naj bi bil ostal, odkoder je prišel, če mu pri nas nobena reč ni všeč,« se je čulo go-drnjanje.

»Pustimo ga, saj ne bo nič naredil.«

»Naše grobove naj kar na miru pusti. Bomo že sami skrbeli zanje, kakor smo doslej.«

In vendar je bil Grdinov grob že leta in leta preraščen in preprežen s travo in s plevelom, da je bil komaj grobu podoben.

»Bo že videl, če bo na sv. Jederti dan delal. Prišle bodo miši in bodo prerile in razdrle vse, kar bo narejenega.«

»In sv. Florijan tudi ne bo pustil, da bi na njegov praznik delali kar na debelo.«

»In sv. Rok ne bo zabranil bolezní, in ljudje bodo umirali, da bo v par letih vse pokopališče prekopano in preorano.«

Grožnje in preroki so se oglašali od vsepovsod. Gospod Anton se pa ni dal preplašiti. Če se sv. Jera ne znoši nad tistimi, ki ne delajo na polju, pa jo praznujejo s tem, da se umaknejo v gozde butare delat ali steljo grabit; če sv. Florijan prizanaša tistim, ki na njegov dan gase žejo po gostilnah in se vsi okajeni pozno na večer vračajo na svoje domove; če sveti Rok in še drugi svetniki mirno gledajo nekatero nerodnost, ki jo ljudje take dni prostovoljnega praznovanja zagreše: potem se tudi meni ni bati zamere v nebesih.

Večina njegovih ga je ubogala. Prinesli so s seboj motike in motičice, kopulje in strgulje, prinesli so vrvice, potegnili so ob potih ravno črto in šlo je. Pot v cerkev je dobila novo lice. Trava, ki jo je preraščala, itak ni donasala nikomur nobenega dobička. Pač pa je ob deževnih dneh močno zadrževala vodo, da se ni mogla pravočasno odtekat. In nazadnje so se pomirili tudi tisti duhovi, ki so vedeli povedati, da ljudje že sto let hodijo po taki poti in da se doslej nihče ni pritoževal nad njo.

Bolj trda je šla za grobove.

»Od nekdaj je cerkovnik kosil travo na pokopališču,« so se hudovali nekateri staroverski očanci. »Na! Sedaj mu hočejo še ta poboljšek vzeti!«

»Dosti slabo za cerkovnika,« si je mislil gosp. Anton, »če je življenje v njegovem hlevu navezano ravno na ta pridelek iz pokopališča.«

In še to in drugo govorjenje je prišlo na dan.

Cerkev sv. Štefana na Dunaju

»Da bo mir,« je sklenil gosp. Anton, »se bomo letos lotili samo nekaterih grobov.«

In prišli so na vrsto grobovi pokojnih dušnih pastirjev, potem grobovi družbenih članic in nazadnje tisti, kjer so se ljudje prostovoljno oglasili za red in uredbo.

Seveda je bila spet cela vrsta sodnikov in presojevanja.

»Saj so grobovi zdaj še grši kakor so bili prej.«

»Dozdaj je vsaj trava rastla na njih, zdaj pa še trave ne bo več. Ali ni lepši zelen grob, kakor pa tak: ves opuljen in oguljen!«

Pa so grobovi dobivali čednejšo obliko; cvetje je pognalo na njih. Pokopališče je postajalo kakor lep božji vrt, ki je s svojim opojnim in pestrobojnim cvetjem molče oznanjevalo, da oni, ki tu v Gospodu počivajo, hodijo še po lepših vrtovih, katere jim je zasadila božja ljubezen in dobrotljivost. Kakor se namreč sonce loči od lune, kakor dan od noči, kakor poletje od zime, tako je božja ljubezen do pokojnih nepri-merno večja od človeške. In če človeška ljubezen zna kraje smrtne žrtve in setve spreminjati v prijetne vrtove, kako bo šele božja ljubezen znala okrasiti svojim izvo-ljenim njih večna bivališča!

Zaslišali so se novi glasovi.

»Kako lepo je zdaj na pokopališču!«

»Še našega bomo morali takole ure-
diti.«

»Naš mora tudi priti na vrsto.«

Samo tam, kjer imajo bolj stisnjene in
zadrgnjene mošnjičke, tam so še vstajali
pomisleki.

»Ta stvar ni zastoj. Delal ne bo no-
beden zastoj; mi pa takih reči ne znamo.
Saj bi naprosili Dobravčevo Meto, pa —.
In cvetje tudi stane. Sicer je Grogov vrt-
nar naš stric, pa vem, da bo rajši prodal
kakor pa zastoj dal. Zlahta — raztrgana
plahta.«

»Ali ni bolje, da molim za pokojne in
dam za sv. maše, kakor pa za tako po-
trato. Od molitve imajo pokojni nekaj, od
sv. maš tudi; ne vemo pa, koliko jim ko-
risti cvetje po grobovih.«

Seveda se je koj razneslo, da s sv. ma-
šami tudi nič ni iz tistih hiš, odkoder pri-
hajajo take govorice. Zakaj svet že ne
pomni, kdaj bi bila za tega Petra in za
onega Pavla kdaj kakšna maša oznanjena.

»Mi jih plačujemo v mestu,« so se
prali, »mi dajemo tako, da ne ve levica,
kaj in kam je dala desnica.«

»To je gola resnica!« jih je vsekali
celo Podbregarjev Tone, ki sicer ni ve-
liko govoril; ali kadar je dal besedo od
sebe, takrat je zalegla za deset drugih.

Navadno je res: Pozabljen, neoskr-

bovan grob; pozabljeni so tudi tisti, ki v
njem počivajo. Tisto bahanje z molitvijo
in z mašami v mestu — je le pesek v oči.

Poteklo je par let. Spet je pohajal
gospod Anton med grobovi. Njegovo oko
se je oziralo od groba do groba, pregle-
davalo cvetje in bralo v njem besedo vere,
upanja in ljubezni. Vero v večno življenje,
upanje v vstajenje mesa in ljubezen, ki
veže tri svetove, zemljo in vica in nebesa,
ki družijo vojskujočo, trpečo in zmago-
slavno Cerkev v eno. Zadovoljen je bil
s svojim delom. Ni bilo sicer še dovršeno,
vendar pa je videl, da le napreduje, na-
preduje...

»Blizu ste nam bili in vendar tako
daleč,« je modroval sam pri sebi. »Poko-
pališče — groblje, podrtija, razvalina...
Puščava, kamor le s strahom zavije člove-
ška noga... Kraj zapuščenih in pozablje-
nih... Strašilo smrti in žalosti... Po Ma-
riji pa smo se spet približali. Niste več za-
puščeni, niste več pozabljeni. Rada zavije
semkaj med vas človeška noga, rada
obiskuje vaše grobove, srce se srcu pri-
bližuje, grob dobiva vedno nove kite
cvetja, duše pa čutijo moč vedno nove
molitve.«

Pokopališče — božji vrt, božja njiva.
Ne samo za en teden, za štirinajst dni; ne,
ne, za vse dni našega življenja, za leto in
dan. Blagor krajem, kjer spomin na po-
kojne nikdar ne umrje! Sreča mrtvih so
Bog ter njihova in naša dobra dela...

Dva nagrobna spomenika na pokopališču v Genovi

Učiteljica ponižanih

(Iz življenja Marjetke Sinclair. — Priredil L. G.)

Nekaj pretresljivo veličastnega je, ko usiha mlado življenje. Še drevesce, ki si ga zasadil sredi vrta, pa gine, preden je začelo živet, ni brez vtisa nate. In roža, ki jo človek mimogrede posmuka z vrta in končno vrže pod nože, te boli. Saj vendar vse to še ni doživelo svojega življenja; sredi brstenja in snovanja premine. Bolest me pretrese, če vidim, da nesejo desetletnega dečka ali deklico v grob. Še bolj, če mora s sveta fant ali dekle dvajsetih let. Saj takrat že stojita pred vrati velikega življenja, ki naj bi ga izpolnjevala v svoji družini ali v večji družbi. Pa pride bela poslanka, jima nežno dahne smrtni poljub in z Bogom, svet!

Marjetka, sedanja Marija Frančiška, deklíč najlepših let, je sleherni dan bolj ginila. Vidno so ji pešale moči. Oči in lica so se ji udirala, ostre lične kosti so izstopale; po vsem telesu ji je koža obledela kot stena. Ponoči se je nemirno preobračala in mrzel pot jo je oblival. Čestokrat ji je za trenutek onemelo srce. Drugikrat pa jo je dušilo, da so se ji prsa lomila od kašlja; toda niti za hip ni prenehalo ono zamolklo hropenje pljuč: venomer

se je dvigalo nekaj in padalo kot bi vrelo morje.

Marija Frančiška se je venomer smehljala. Njeno srce ni čutilo telesnih bolečin. Gledalo je brez prestanka v mili Jezusov obraz pred seboj in drhtelo: »Še več, še več bolečin za Njega, ki je moje vse...«

Sladka cvetka božje ljubezni je bila povečini v sveti družbi. Sestra, ki je stala ob njenem vzglavju, se je mnogokrat prestrašila, ko je zagledala ves spremenjeni Marjetkin obraz. V nekaj neskončno lepega je bil zamaknjen in žarel je od notranje nepopisnosti. Kakor je pa zaupala svojemu spovedniku patru Aigusu, ko jo je še enkrat obiskal, preden se je za zmeraj poslovil od Marije Frančiške, je bil ob njej skoro sleherni hip Jezus. Stal je ob njeni strani in ji nemo zrl v oči. Mnogokrat je za trenutek ugasnila njegova podoba, a tisti hip se je že Marija prikazala. Nekoč pa se je zgodilo, da je stopil pred njo tudi sveti Jožef. Tako jo je sveta Družina priznala za svojo novo članico.

To so bili, kot je pripovedovala svojemu

*Proslava 1900 letnice odrešenja v Predosljah
(Oltar na prostem)*

*Praporček
Marijinega vrta na Rakovniku*

obiskovalcu iz daljnega Edinburga, neskončno sončni dnevi. Takrat ni bila ne lačna ne žejna in ni čutila nobenih bolečin. Toda zgodilo se je, da je bila po celo uro sama, tudi po ves dan. Tedaj je bila razlita čez Marjetkin obraz neizrekljiva boleost. Čutilo se je, da je sama in da je vse okrog nje ugasnilo. Nič ni vzdihovala, kot prej je molčala; toda vemo le eno: nedopovedno je, če gori pred teboj neskončna sreča, sam božji Jezus v vsej svoji neobsežni veličini in ljubezni, pa ti vse to na mah nekam izgine. Ko da si vržen s prelepih soban v globoke temnice... To je povedano po človeško. Zakaj človeški jezik nima primere, ki bi vsaj za drobec razjasnila strahoto božje izgube. Izgubo Boga, ki ga ta trenotek še gledaš, naslednji trenotek pa si spet sam, slaboten človek...

Marjetka je doživljala vse dni svoje bolezni te strahotne spremembe. Čim dalj je uživala bližino Jezusovo, tem bolj črna tema se je odprla, brž ko je Jezus zopet izginil. Marjetki so se trudne oči

same po sebi zaprle in vdano je trpelo to občudovanja vredno bitje bolečine samote in bolezni.

Ob poslednjem obisku patra Aigusa je še zaupala:

»Vsemu sem se odrekla, samostanu, domu in materi. Pisala sem ji, naj več ne pride. Vem, kako jo bo to pismo zadelo, staro ubožico, toda storila sem iz ljubezni do Jezusa. Vsemu se odpovedujem, le da bi bila pri njem. Kmalu bi rada... Potem vsaj vem, da mi ne bo več vzet. Večno bom pri njem, ki ga ljubim...«

Pater Aigus jo je začuden zrl: Svetnica! Rasla je v blatnem delu mesta, med onimi, ki so iz grenkobe zavrgli Boga. Med onimi, ki so izbrisali iz svojih življenj božje zapovedi. Med pijanci, tatovi, nečistniki, Bog jim odpusti, saj ne bi bili taki, če bi imeli vsaj malo več sonca in človečanskih pravic! Med temi je rasla, a en sam madež ni padel nanjo. Kot sneg je bela njena duša. Zdaj trpi neskončne muke zapuščenosti. In kliče smrt, da bi se po njej približala Onemu, ki si ga je izbrala že zdavnaj. Njeno življenje ni imelo niti ene zemske lučke, ničesar ni užilo, mimo posvetnih dobrot je šlo, skozi odpovedi se je prerivalo v današnje dni, ko je blizu dopolnjenja...

Spovednik jo je zrl z občudovanjem:

Komaj cvete, niti en listič se še ni ospel. Vsa bodočnost je še pred njo. Ona pa je kot nedolžno jagnje, ki je pripravljeno vsak trenotek za klavni dar in venomer ji srce kliče: »Jezus, moj Jezus, moj sladki Jezus...!«

»Dete,« se je nenadno zdramil duhovnik in zajecal, »če boš šlo pred menoj pred večnega Sodnika, misli tam zgoraj name!...«

»Bom, oče, prav rada.«

Kot podsekan se je odmajal iz njene sobe

† Marijan Jereb

in duša mu je šepetala: »Ne bo dolgo, dnevi so ji štetí. Cvet se bo osul...«

Kdor je le enkrat govoril z Marijo Frančiško, jo je vzljubil. Na obrazu je namreč imela neko posebno milino, beseda ji je bila dobra in uslužna. Najbolj pa so jo ljubili vsi bolniki, ki so se seznanili z njo v sanatoriju. Videli so njeno trpljenje in njen mir. In čutili so, da mora biti to svetnica! Prihajali so k njej tudi duhovniki, ki so tu bolehalí ali pa obiskovali prijatelje. Saj je vsa hiša šepetala: V tej sobi pa leži svetnica. In kdor jo je videl, je ni več pozabil.

Saj so prihajala pisma na sanatorij, kjer so pisali nekdanji bolniki: »Pozdravite mi pri srčno ono cvetko, ki čaka smrti, svetnico!« »Pozdravite ono, ki se je med največjimi bolečinami smehljala...« je pisal drugi. »Pozdravite ono deklico, ki nam je bila vsem v zgled,« je pisal tretji.

In tako so prihajala pisma na sanatorij, ki so bila polna občudovanj. Marija Frančiška pa se je med tem bližala smrti. Zunaj je bilo še vse v gorenju, sonce je veselo sijalo, ptički so žgoletí, uboga klarisinja pa je čutila, da se bliža njen konec.

Poklicani so bili njeni domači. Prišla je mati ter brat in sestra. Marjetkin obraz je bil mrtvaško bled; tudi so ji opešale vse sile, samo šepetaje se je razgovarjala. Prebridko je bilo gledati, kako se je zmučen obraz Marjetkin trudil, da bi se razlil po njem smehljaj. Naj ne vedo njeni, kako trpi. Ljubeznivo je šepetala o svoji sreči: »Šla bom od tu, vi se pa ljubite! Dragi brat, ne pozabi na našo mater! Skrbite doma zanj. Saj je revica tako sama! Ne žalite je! Saj je vse življenje trpela za nas. Vsak trenutek je mislila le na našo srečo, vračajmo ji!« Vsem so drsele solze, ko so poslušali umirajočo deklico. Potem je malo pomolčala in zopet vedro nadaljevala: »Naša mati opatinja so me čestokrat obdarovali, te dni pa so z mano kot z majhno punčko. Nata vidva te spominčke, da bosta vedela, kje je vajina sestra srečno umrla...«

Poslovlili so se. To je bila poslednja vez z domom.

Duhovnik, ki ji je prinašal sveto popotnico sleherno jutro, je čestokrat videl njeno zamaknjenje. Takrat je za hip zgínila bledica, vesel soj je žarel na njenih licih. Rdeče se ji je prebarvalo obličje, oči so strmele in se blaženo smehljale. Kot je zvedela sestra strežnica, ki jo je nekoč našla v tem položaju, je Marjetka zrla v svojega angela variha. Po nekem svetem obhajilu, katerega je prejela Marija Frančiška z vzorno zbranostjo, je zapala duhovniku:

»Ali ni škoda, oče, da ne vedo dekleta

za hišo sreče? Ko bi mogla govoriti z vsemi celinami sveta in povedati vsem dekletom, kako je tu notri! Morebiti se premnoško poklicev izgubi, ker se ne pojavijo z močjo, nikogar ni, ki bi jih prebudil, oživil. Bogve, kako žalostno umirajo prav tista dekleta, ki so bila po svoji naravi poklicana v našo hišo?! Oh, molila bom vprav za te deklice.«

Tako so potekali dnevi v umiranju mlade redovnice. Kot bi ugašala sveča. Marjeta ni mogla ničesar več misliti in opravljati. Vsa njena notranjost se je združila le v silno hrepenenje po zakramentalnem Jezusu. Že sredi noči je hrepenela in molila, dokler se ni približalo jutro in je prizvonkljal zvonček s sveto popotnico. To je bilo poslej vse njeno opravilo.

Čestokrat je začutila tako slabost, da je mislila na zadnjo uro. Krčevito se je oklenila razpela in vzklíkala: »Jezus, odpusti mi vse žalitve, odpusti mi, odpusti mi!« Pa znova je bela žena umaknila koso, ni še prišel pravi čas.

Jesen je bila še v svojem visokem razvoju, ko je bila določena Mariji Frančiški ura za odhod. Listje je odpadalo, njive so bile že malone obrane; včasih se je zagnal oster piščez prazna polja. Tudi tičice so se že zbirale na skupni odhod. Vse je bilo pripravljeno za hladni zimski sen.

Tedaj so bile Marjetki ure štete.

Neke noči je začutila, da jo kliče nebo. Bila je neskončno slaba in silne bolečine je trpela. Oklenila se je razpela in ga tiščala na blede lice. »Jezus, Jezus, Jezus!« so ji šepetale venomer ustnice. Bilo je to nedopovedno hrepenenje po Njem. Prav te zadnje ure je bila tako sama! Le bolniška sestra je ob njej sedela.

»Marija Frančiška,« jo je rahlo prijala za roke, »spomnite se me, ko boste zgoraj!«

»Bom, bom,« je šepetala Marjetka in gasnела.

Nihče ni pričakoval, da je tu že zadnja ura. In vendar se je Marjetkino življenje bližalo koncu. To je čutila le ona. Srce ji je zastajalo, šibko telo je bilo brez sleherne moči, dih je bil le slaboten. Krčevito je pritiskala na srce zaobljubni križ in šepetala: »Jezus, Marija, Jožef, vam izročim svoje srce in svojo dušo...«

Še en dih, še en pogled na razpelo — sveča je dogorela in ugasnila...

*

Takrat, ko lega vsa narava k počitku, je legla v večen sen tudi redovnica Marija Frančiška, ki je bila še mlada, a je kot sveti Stanislav dopolnila veliko let...

Prepeljali so njeno truplo v London, na pokopališče ostalih sester. Nekaj ubogih sestic, uboga krsta, s samostanskim cvetjem zasuta, in grob. Vse je bilo podobno skrom-

nemu življenju Marjetkinemu. Izmed tisočev ljudi, ki so videli skromni sprevod, ni nihče slutil, da neso svetnico. Pač ni bilo pozlačenih kočij, ni bilo žalne godbe in pretresljivega petja. Ni bilo dolge procesije črno oblečenih ljudi. To si privoščijo lahko bogati ljudje, katerim pa morebiti ni bilo mar, kako bo onkraj vseh teh zunanjosti. Samo da je nazunaj vse dobro in blesteče!

Za Marjetkinim pogrebom pa je stopala dolga vrsta dobrih duhov: angelci v belih

oblačilih so sipali cvetje po cesti, koder so peljali na skromnem vozu Marjetkine telesne ostanke. Tisoče duš onih, katerim je Marjetkina molitev primolila odpuščenje grehov na smrtni postelji, je stopalo za krsto. Prepevale so hvalo božjo. In sam Jezus in Marija in Jožef, ki jih je Marjetka pred izdihom klicala, so prišli in jo spremljali na poslednji poti.

Tak je bil pogreb one, ki je živela in umrla kot svetnica.

(Konec prihodnjič.)

† Marijan Jereb, dijak

V Višnji gori je 27. avgusta t. l. umrl Marijan Jereb, dijak škofijske gimnazije v zavodu sv. Stanislava v Št. Vidu. Marijan je lepo živel, še lepše umrl. Že v osnovni šoli je bil sprejet v Marijin vrtec. Rad je prejemal sv. obhajilo. Veselil se je dneva, ko bo sprejet v dijaško Marijino družbo. Nekaj časa poprej mu je njegova mati hotela kupiti novo obleko; Marijan je pa dejal: »Ne zdaj, ampak tedaj mi napravi novo obleko, ko bom sprejet v Marijino kongregacijo.« — Po dovršeni osnovni šoli je šel študirat v zavod sv. Stanislava. Letos o veliki noči je pa zbolel. Po praznikih se je sicer vrnil v zavod, toda bolezen se je ponovila; moral je na dom k materi. Vedno je še upal, da bo ozdravel; toda božja previdnost je odločila drugače. Bolezen se je hujšala; legel je v postelj in ni več vstal. Med boleznijo je večkrat prejel Jezusa v sv. obhajilu. Neki večer, ko so ga napadle silne bolečine, je ponovno prosil: »Naj prinese gospod še enkrat Jezusa, preden umrjem.« Nestrpno je čakal duhovnika. Večkrat je vprašal mater: »Ali že neso gospod Jezusa?« Zdihoval je: »O Jezus pridi, pridi k meni, preden umrjem!« Po obhajilu je menil: »O Marija, ko bi jaz mogel v Lurd, da bi se ondi kopal v studencu, pa bi me pozdravila.« Toda takoj je pristavil: »Ja,

pa to ni volja Jezusova; naj se zgodi, kakor Jezus hoče.« Nato je obljubljal obrnjen proti materi in sestri: »Kadar pridem v nebesa, bom Jezusa prosil za mamo in sestro. Potem se ozre še na duhovnika, ki mu je prinesel sv. popotnico: »Pa tudi za vas bom prosil, ki ste mi prinesli Jezusa.« Končno zaprosi še mater: »Mama, prinesi mi moj molitvenik in moli z menoj, saj veš, tisto molitev k Jezusu, ki sem jo vsak dan molil.« Mati takoj ustreže in moli naprej, Marijan pa ponavlja zanjo s slabotnim glasom:

»Gospod Jezus, naj spoznam sebe, naj spoznam Tebe, naj hrepenim le po Tebi. Sebe naj zabim, tebe naj ljubim... Tebi živim, sebi umrjem, sprejemem, kar ti mi nakloniš. V raj me pokliči, da te bom gledal, vekomaj s teboj zedinjen.«

Drugi dan je bil Marijan med angeli. Ležal je na mrtvaškem odru ves v rožah in cvetju, ki so mu ga natrosili prijatelji in znanci. Ker je bil čez nedeljo na mrtvaškem odru, ga je prišla kropit domala vsa soseska. Ta in oni je glasno zdihnili: »Srečni Marijan, ki si se tako lepo pripravil na smrt... Na svidenje v nebesih, kjer ne bo ne bolečine ne ločitve!

IZ ŽIVLJENJA CERKVE

V tajnem konzistoriju 17. oktobra so bile vpričo papeža Pija XI. potrjene zadnje priprave za svetniško proglašenje bl. Bernardke Soubirous in blaženega Thoureta. Slovesnost se bo izvršila 8. decembra, odnosno 1. januarja. Tajnemu bo sledil javni konzistorij v novembru. Povabljeni bodo vsi škofje, ki bivajo v okrožju 100 milj od Rima.

Novi svetniki. Poleg »svetnika v fraku«, kakor je papež Pij XI. sam imenoval blaženega Contardo Ferrinija, ki je pred kratkim dosegel čast oltarja, bo mesto Milan najbrž

kmalu moglo častiti, »svetnika v jopiču«, ki je bil prav kakor Ferrini profesor na univerzi in živi še v spominu milanskih katoličanov. To je profesor Ludovik Nechi, ki je poučeval na katoliškem vseučilišču v Milanu in užival kot zdravnik ubožnih veliko spoštovanje. Rodil se je leta 1876, umrl je pa leta 1930. Kot specialist v zdravljenju nervoznih si je pridobil ime tudi na znanstvenem polju. Milanški škof kardinal Schuster je sestavil sodišče za preiskavo Nechijevega življenja in junaških kreposti. V tem zboru so učenjaki, ki so bili

osebni znanci pokojnega. To sodišče bo v enem letu dovršilo preiskavo, nakar se bodo spisi poslali v Rim s prošnjo za uvedbo svetniškega procesa.

Mladina na katoliškem shodu na Dunaju je imela odlično vlogo. Skupno posvečenje na Stadijonu je poleg prizora v Schönbrunnu napravilo na vse učinkovit vtis. Mladinska svečanost pred cerkvijo svetega Karla je bila takô presrčna, da je Dunajčani — tako bemo — ne bodo pozabili. Pri vseh drugih prireditvah je bil mladi naraščaj močno zastopan; predvsem so se odlikovale zveze dijaštva, ki so dajale zborovanjem znak živahnosti, lepote in moči. (En tak prizor iz dunajskega katol. shoda, ki predočuje kardinala Innitzerja pri otroški slavnosti, predočuje slika str. 251.)

125.000 otrok je korakalo o priliki katoliškega shoda na Dunaju v sprevedu čez Karlov trg mimo papeževega odposlanca, kardinala La Fontainea. Solze so se iskile v očeh njegovih, ko je tako mogočni armadi mladine v imenu svetega Očeta podelil sveti blagoslov.

S katoliškim shodom na Dunaju, ki se je tako lepo posrečil, je bilo tudi združeno praznovanje 250 letnice, odkar je bil Dunaj rešen turškega navala. Turški vezir Kara Mustafa je s svojo vojsko strahovito razsajal po okolici. Ko je bila sila največja, se je približala mestu krščanska rešilna armada, ki jo je vodil poljski kralj Jan z Sobieski. Krščanske junake je navduševal zlasti papežev odposlanec kapucin Marko Avianski. Poveljnik J. Sobieski je prosil patra Marka, da je vpricho vseh bojevnikov opravil na Golovcu (Kahlenberg) pri Dunaju sveto mašo. Poveljnik sam je strešel pri sv. daritvi in prejel z vojskovodji vred sveto obhajilo. V nedeljo, 12. septembra, je krščanska armada po vročem boju zmagala. Poljski kralj je drugi dan rekel p. Marku: »Vaš blagoslov in Vaša pobožna molitev nam je priborila lepo zmago.« V hvaležni spomin na to je papež Inocencij XI. postavil praznovanje Marijinega imena. (Slika Kahlenberga pri Dunaju glej str. 252.)

»Katoliška liga za socialno pravičnost« v Ameriki je s privoljenjem katoliških škofov oživotvorila »križno vojno«. Namen te ustanove je — zatirati sebičnost ter navduševati in ustvarjati pripravnost za žrtve. Člani te križne vojne molijo in prosijo pri službi božji ob določenih dneh blagoslova božjega, da bi dobrotljivi Bog odvrnil pretečo nevarnost socialne katastrofe. Katoličani morejo po nazorih ustanoviteljev križne vojne dejansko sodelovati pri obnovi socialnega reda le, če se seznanijo z obema enciklikama o socialnih vprašanjih. »Križna vojna« se širi tudi v srednjo in južno Ameriko.

Priznajmo! Italijanski vojaški letalci, ki so z ministrom Balbo napravili polet v Ameriko, so povsod nastopali kot verni katoličani. Mesto Chicago jim je napravilo častno večerjo s 5000 sedeži za povabljenke. Navzoč je bil tudi pomožni škof Sheil. Preden se je začel banket, so vsi talijanski letalci opravili molitev pred jedjo. Ko je prišel Balbo v stolno cerkev k slovesni sveti maši, so bili za letalce pripravljeni posebni častni sedeži. Balbo se je zahvalil in rekel: »Nismo prišli k paradi, marveč da molimo in se zahvalimo Bogu; ostanemo rajši v središču cerkve.« Pri sanktusu je dal Balbo povelje: »Na kolena!« Vsi častniki in moštvo se pokleknilo in vztrajali tako do konca obhajila. Obnašanje letalcev je napravilo na vse najboljši vtis.

Dva duhovnika — redovnika Kostelnik in Kadlee sta se ponesrečila na Karwendelskem pogorju na meji med Bavarsko in Tirolsko; napravila sta izlet v gore, pa sta padla v globok prepad.

Hagia Sophia. Med najznamenitejše cerkvene stavbe spada gotovo znana Hagia Sophia (Sveta modrost) v Carigradu. Zidali so jo v 14. stoletju. Ko so pa prihrumeli turški mohamedani v Evropo, so se polastili najprej Carigrada in to krasno krščansko svetišče spremenili v turško mošejo. Sedaj se čuje, da se utegne podreti, ker se je zemlja v enem delu temelja nekam preganila. Tudi eden izmed podpornikov kupole ni več oprt na zemljo. Vprašanje, če bo turška vlada kaj storila, da se ta umetnina srednjega veka ohrani.

Romanje po zraku. Neka potniška pisarna v Londonu je priredila svetoletno romanje z zračnimi letali. Polet v Rim iz Londona s pristankom v Zürichu. Vrnitev naravnost v London. Vsako letalo je imelo 15 potnikov.

Velik prirastek. V Kanadi se je število katoličanov v zadnjem desetletju povečalo za en milijon. V glavnem mestu Montreal imajo katoličani že večino. — Počas pa napreduje katoliška Cerkev na Japonskem, kajti med 64 milijoni prebivalcev je samo 98.000 katoličanov. Dušno pastirstvo izvršuje med njimi 59 domačih in 240 inozemskih duhovnikov.

Kdo ne pozna veličastne in mogočne gotске cerkve svetega Štefana na Dunaju! Letos ob katoliškem shodu so Dunajčani praznovali 500 letnico te čudovite stolnice s 137 metrov visokim zvonikom. Leta 1433 je bila dozidana. Vse delo je trajalo 74 let. (Glej sliko str. 253.)

V nemali zadregi je španska vlada, ki je iztrgala šole iz rok katoliških redovnikov. Brez šol in brez pouka je naenkrat nič manj ko 700.000 otrok. Minister prosvete Barnes je sedaj na početku šolskega leta izdal naredbi, da se vzdrževanje šol prenese na občine,

češ, da država nima sredstev, da bi nadomestila redovne šole. Toda občine so se povečini izjavile, da iz istih razlogov ne morejo sprejeti nase brige za šolstvo, ker nimajo niti prostorov. — Taki so sadovi proticerkvene politike na Španskem. Škodo trpi mladina in mladinska izobrazba.

Razpelo v vojašnicah. V spomin na posrečeni katoliški shod na Dunaju je vojno ministrstvo za Avstrijo dalo ukaz, da se po vojašnicah v sobah za vojake pritrdi na steno križ, znamenje našega odrešenja. Na vojaške prapore pa bodo obesili trakove s podobo Matere božje. Obvestila o teh ukrepih je prebivalstvo sprejelo z oduševljenjem.

V večnost! Dne 18. septembra je umrl kardinal Rafael Scapinelli di Leguigno. Rodil se je v Modeni leta 1858. Preden je bil poklican v Rim, je doleval kot nuncij na Dunaju — do leta 1917. — V Metliki so pokopali dne 5. oktobra zemeljske ostanke † župnika v p., Janeza Nemanjiča. Rodil se je leta 1863. R. i. p.!

V enem se ne moremo meriti. Iz kitajskega Šanghaja je došlo poročilo, da je neka Miss Ella Wendell, ki je nedavno umrla v New Yorku, zapustila 7 milijonov dolarjev za protestantsko bogoslovno semenišče v Nankingu. Ta vsota je še enkrat večja, kot vsa zbirka katoličanov za misijonske namene v preteklem letu. Seveda denar ni vse, a brez denarja tudi misijoni ne gredo naprej. Ko nekaterim še dinarjev manjka, da bi jih nekaj odrinili za širjenje katol. misijonstva, imajo pa vsaj dar, ki je še bolj potreben: — molitev.

25 letnica. V Werlu (v severni Nemčiji) so praznovali 20. avgusta t. l. srebrni jubilej, odkar je bil ustanovljen Dom duhovnih vaj. Za to svečanost so povabili vse, ki so bili v tem času deležni velike milosti duhovnih vaj. Vseh tečajev je bilo 991, udeležencev pa 58.348. Blagor jim!

Številke kriče! Ruski tlačitelji slave veliko tehniško delo: dovršen je prekop, ki veže Leningrad z Belim morjem. Kakšno je pa ozadje tega podjetja, povedo naslednje številke: Na delu je bilo poldruge leto 150.000 pregnancev, ki so se mučili pod neusmiljenim bičem priganjačev in ob mrazu tudi do 40 stopinj pod ničlo po 12 do 14 ur na dan. Od 150.000 delavcev jih je po dovršenem delu ostalo živih samo okrog 10.000. Sto in štirideset tisoč političnih kaznjencev gnije ob prekopu.

Kaj pravijo ruski mogotci sedanje tiranije k tem številkam!?

V vinograd Gospodov... Početkom oktobra se je v ljubljanskem zavodu, ki je namenjen pripravnikom za duhovski poklic, pričelo

živahno duševno delo. »Virtuti et musis« — ta naslov se blesti nad vhom; »kreposti in znanosti« se posvečajo semenišniki, ki bodo kmalu delilci božjih milosti in sredniki med Bogom in ljudmi. V lepem številu bogoslovcev iz ljubljanske škofije je letos 30 novih akademikov prvega letnika. Toliškega števila že dolgo ni bilo. Med mladimi intelektualci se poraja in zmaguje novo idealno stremljenje. Bog daj svoj blagoslov!

Premembe v cerkvenem službovanju. (Lavantinska škofija): Na župnijo Vitanje je bil umeščen Alojzij Musi, župnijski upravitelj; Martin Cepin, kaplan v Vojniku, je prišel za župn. upravitelja k Sv. Emi; Fr. Lasbajer, kaplan na Teharjih, v Vojnik. — Ljubljanska škofija: Za prefekta v zavodu sv. Stanislava sta imenovana semeniška duhovnika Jože Gregorič in Ivan Preželj, ki bo obenem pomočnik pri župnijski cerkvi v Št. Vidu. Podeljene so bile župnije: Predvor Valentinu Sitarju, župniku v Zagorju; Šmarje Antonu Ravnikarju, ekspozitu na Grosupljem; Žiri žup. upravitelju Ivanu Pečniku; Radovica žup. upravitelju Antonu Jermanu; župnija Rob upravitelju Ignaciju Skobe. — Žup. upravitelji: za Sv. Planino Ivan Drešar; za Rovte Jožef Zalokar, kaplan vrhniški; za Cerknico ondotni kaplan Fr. Kirar, za Sodražico Fr. Starman, kaplan sodraški; za Smednik Andrej Šavli, kaplan istotam; za Stari log ondotni kaplan Janko Oražem; ekspozit za Zdihovo Josip Logar, za Košico Anton Pipa, kaplan na Trati. Premoščeni so bili: Janez Jenko, župni upravitelj v Robu kot kaplan v Žužemberk; Stan. Skvarča iz Trziča v Kočevje; Fran. Frölich iz Škocijana na Vrhniko; Anton Dodič iz Boh. Srednje vasi v Škocijan; V. Demšar s Koroške Bele v Srednjo vas; Franc Hiti iz Križev v Gorje; Feliks Grčar iz Cerkljan v Križe; Viljem Pipp iz Boh. Bistrice v Cerklje; Mih. Burja iz Dobrniča v Boh. Bistrico; Gr. Mali iz Žužemberka na Vrhniko; Ciril Zajec iz Rovt v Boštanj; o. Henrik Damiš O. F. M. iz Mošenj na Vič. Nameščeni so bili kot kaplani: Jožef Cvelbar v Borovnici, Anton Duhovnik na Kor. Beli; Fr. Jeglič na Trati; Jožef Kunstelj v Trebnjem; Fr. Novak v Dobrniču; Jožef Oblak v Stari Cerkvi; Ignacij Strancar v Zireh; Filip Štular v Zagorju ob Savi; o. Benvenut Winkler, frančiškan, v Mošnjah; p. Rafael Bogataj, kapucin v Škofji Loki. — Stalna pokojnina je dovoljena dek. Fr. Pešču, Šmarje; Frančišku Lakmayer, župniku v Predvoru. — Župnija Ježica pri Ljubljani je podeljena Janezu Pucelj-u, župniku pri Sv.

Vidu n. Cerknico; za župnijo Cerknica je imenovan J. Strajhar, župnik v Borovnici.

Zahvalne proslave v spomin 1900 letnice odrešenja so se nadaljevale tudi v jesenskem času. Med kraji, kjer so imeli pobožnosti in slavnostne procesije z Najsvetejšim za cela okrožja, se odlikujeta tudi dekaniji žužemberška in ljutomerska. Verniki so se že v domačih župnijah s prejemom svetih zakramentov pripravljali na skupno svečanost, ki je veljala Kristusu Kralju. V sprevedu tu in tam je korakalo od 5 do 6 tisoč oseb obojega spola in vseh poklicev. Ubrano skupno petje je dvigalo srca navzočih k Bogu. Blagoslov iz neba naj spremlja vse dobre vernike, ki se poklanjajo v sveti Evharistiji pričujočemu Zveličarju.

Tiho, plemenito je delo, ki ga izvršujejo Vincencijske konference po vsem svetu. Tudi v Sloveniji se te celice krščanske dejavnosti vztrajno razvijajo; saj deluje tu že 27 konferenc, ki so lani zbrale in razdelile v karitativne namene vseh podpor v vrednosti okrog 800.000 Din. V nedeljo, 8. oktobra, se je zbralo v Marijanišču v Ljubljani 50 zastopnikov iz vse Slovenije na razgovor, kako bi se delo ljubezni do bližnjega v okviru konferenc še bolj razmahnilo. Tudi je bilo sklenjeno, da se bo stoletnica, odkar je Friderik Ozanam ustanovil prvo konferenco, praznovala v Sloveniji meseca novembra. — Občni zbor Vinc. družb v Marijanišču je vodil podpredsednik duh. svetnik Fr. Sal. Finžgar, župnik trnovski.

Veliko cerkveno slovesnost so imeli v Ljubljani redovniki sv. Frančiška v nedeljo, 8. oktobra. Minilo je že 700 let, odkar je bil po prizadevanju svetega Antona Padovanskega ustanovljen frančiškanski samostan v Ljubljani. Ta zgodovinski dogodek so br. sv. Frančiška proslavili s primerno cerkveno svečanostjo, ter pojasnili vernikom njega pomen v izbranih govorih. Hkrati so pa oskrbeli in postavili lepo spominsko knjigo. — Bog daj obilo blagoslova tudi za bodoče!

MARIJINE DRUŽINE

Sv. Jakob ob Savi. Dne 27. avgusta 1933 smo praznovali lurski jubilej: 75 letnico prikazovanja Marijinega. V kapelico z lursko votlino je dala neka dobrotnica napraviti oltar, da se bo lahko opravila tudi sv. maša. Ta dan so oltar blagoslovili. Povabili smo na slovesnost tudi vse Marijine družbe v bližini. Prihiteo jih je deset z zastavami. Z njimi so prišli tudi čč. gg. voditelji in dekan V. Zabret iz Št. Vida nad Ljubljano, ki je v vznesenih besedah slavil Marijino najlepšo čednost: sveto čistost, nato pa prav toplo polagal na srce fantom in dekletom, naj si predvsem prizadevajo ohraniti, braniti in čuvati to dragoceno krepkost.

Varen in zanesljiv pripomoček v boju za čistost se pa dobi edino le pri obhajilni mizi.

Po govoru je bil blagoslovljen oltar in kip Marijin, nakar se je razvrstila procesija s kipom Lurske Marije, ki so jo nesli štirje mladeniči. V procesiji, ki je pri nji svirala godba z Rakovnika, so se razvrstili tudi mnogoštevilni gasilci v kroju iz Pšate in Podgorice, mnogo udeleženk v narodnih nošah iz raznih krajev, zlasti tudi domačink v pečah in zavijačah (avbah), končno še čč. ss. Križarke z Male Loke. Najlepša je bila skupina malih deklic v belih oblekah; 76 jih je bilo. Vse so nosile venčke iz bršljina. Za njimi pred Marijinim kipom so stopali pevci, na obeh straneh Marije pa so tvorile častni špalir večja dekleta v belih oblekah; nosile so dolge vence in lilije. Za Marijo je šla duhovščina in ostalo ženstvo. Veličastna pobožnost je ganila vse; celo može so se izražali, da so jim prišle solze v oči. Globok vtis so pa odnesle zlasti članice kongregacije. Zadovoljne in vesele so se vračale domov ter skoro med vso potjo prepevale. Besede, ki so bile zapisane na slavaloku pred cerkvijo: »Mati Marija — Tvoji smo vsi; v srcih ljubezen zaté naj gori!« — bodo trajno zarisane v naših dušah.

M. M.

Metlika. Zvest kongreganist je vsekdar pripravljen, naj ga pokliče Gospod življenja in smrti, kadar je. Ali ni to tudi velika prednost in posebna sreča, po kateri naj bi hrepneli tudi mladi ljudje, ki se tako radi zakopljejo v misel, kakor da je smrt še daleč, daleč od njih. Pa ni vedno tako. Dne 3. septembra se je spravljala Marija Simonič Ana iz Drašič, sosestra v dekliški Marijini družbi — k sveti maši k Trem faram. Ali prav v tem trenutku jo je zadela možganska kap. Prišla je ob besedo in ob zavest in kmalu nato v Gospodu zaspala. Brez dvoma je bila dobro pripravljena, saj je rada pristopala k svetim zakramentom, gotovo pa vse prve petke, tako tudi prvi petek v septembru; ob smrtni uri pa je prejela še zakrament maziljenja. Vsekdar je bila vedra, vesela in živahna; toda smrt pobira — ne izbira! Družabnice so jo podprle s svojimi molitvami in pospremile v obilnem številu do groba. Prednica jim je spregovorila nekaj dobrih misli, saj je človek ob nenadni izgubi svojih dragih tako sprejemljiv zlasti za opozorilo: Ne veste ne ure ne dneva!

Braslovče. Isti dan, ko je zakraljevala jesen, ki bo pokončala cvetje v naravi, se je Bog odločil, da je presadil eno najlepših cvetk iz gredic Marijinih tja, kjer vlada večna pomlad. Poklical je k sebi Marijo Hribernik iz Podvrha pri Braslovčah. Vse življenje je bila vdana v voljo božjo; še z večjo vdanostjo je klonila glavo, ko je začutila, da se mora

posloviti od tega sveta in iti k Njemu, ki ga je ljubila čez vse. A tudi Bog jo je ljubil; poslal ji je trpljenja, duševnega in telesnega. Že deset let jo je tlačila bolezen in priklepala na dom in večinoma na posteljo. Noben zdravnik ni vedel, kako bi se ji pomagal; a trpinka se je boleznimi le smehljala in bi bila rada trpela le še več...!

Kljub 35. letom je imela še docela mladosten izraz; iz oči ji je odsevala lepota otroško nedolžne duše, katere se ni dotaknil prah tega sveta.

Na dan njenega pogreba je bilo vreme izredno deževno, tako da ji je bila še njena poslednja pot težka, a vseeno se je zbralo okrog gomile precej družbenic, da so se poslovile od svoje sestre. Vsa dekleta pa ohranimo spomin nanjo v molitvi. Naj nam bo, kakor je bila rajni Mariji, največja in glavna skrb, da bomo dosegle — Večni Cilj!

Marijin vrtec — na Rakovniku. Osemdeset članov šteje naša četa. V šolo hodimo na Prule, k službi božji in sestankom pa se zbiramo na Rakovniku. Na malo Gospojnico nam je gosp. Fr. Koretič, škofijski voditelj Marijinih vrtcev, blagoslovil naš novi prapor. Iz zelene ruše bujno rasteta pod sinje nebo vrtnica in lilija, zavarovana z ograjo. Na vrtce pa siplje blagoslov mati Marija z ljubljenim Sinom. Med nami je bil ta dan naš dragi gosp. katehet J. Pintar. Z veseljem smo pozdravili bratski Mar. vrtce iz Križank z zastavo, ki je prihitel s svojim voditeljem gosp. p. Alfonzom.

V našem Vrtcu klije življenje. Središče vsega našega gibanja je presv. Evharistija. Po Mariji gremo k Jezusu. Vsako nedeljo darujemo sv. obhajilo za določen namen. Vsak dan zaznamujemo s križci v »Duhovni zaklad«, kaj smo storili za Jezusa. Ničle pa povedo, kaj bo treba popraviti. Misijonski odsek zbira milodare in budi zanimanje za misijone. Ministranti »Angelska legija« (40 jih je), povzdigujejo sijaj službe božje. Imamo tudi vzorno ljudsko petje. »Angelček« nas obiskuje v tridesetih izvodih.

Pozdravljamo vse ljubljanske Mar. Vrtce in želimo, da bi se enkrat zbrali vsi skupaj v kakšnem Marijinem svetišču. Tako bi lahko pregledali naše vrste in bi se skupno še bolj navdušili za naše vzore.

Dekliška Marijina družba Dob. 70 nas je poletelo v nedeljo 17. septembra po jutranji službi božji v Velesovo. Nebo nam je bilo naklonjeno; nudil se nam je krasen razgled. Dekliška srca so vriskala v pesmih in navdušenju nad božjimi darovi naravnih krasot, ki je z njimi obdarovana naša lepa Gorenjska.

Pripeljale smo se po lepi ravnini skozi Groblje, Mengeš, Komendo do Cerkelj. Tam smo bile še pri službi božji in si ogledale z

visokega zvonika okolico. Ko smo se še pokrepčale, smo čez dobre pol ure pešhoje pozdravile skupno z družb. voditeljem nebeško Mater v lepem velesovskem svetišču. Tu smo imele popoldansko pobožnost. Ogledale smo si nato bolj podrobno zgodovinsko cerkev, umetniške slike, katerih pomen sta nam razložila naš voditelj in prijazni domači župnik.

Še nas je vabila Štefanja gora na svoj vrh, toda prišel je čas ločitve. Poslovile smo se od Marije s pesmijo. Opazujoč jasne planine v objemu sončnih žarkov se nam je nehote porajala v srcih Gregorčičeva pesem »Nazaj v planinski raj!« V Cerkljah so nas čakali naši konjiči s štirimi vozili, da odpeljejo nas in z nami najlepše spomine domov.

RAZNO

Poročilo o bratovščini sv. R. T.

Za bratovščino sv. R. T. so letos pridne roke nakvačkale: širokih čipk in vstavkov za 12 mašnih srajc, 4 koretlje in 20 ministr. haljic. Izstitih delov za albe je 5 in še 20 purifikatorjev. 70 m je bilo nakvačkanih drobnih čipk za korporalije in purifikatorije. 20 m širokih kleklanih čipk je bilo podarjenih in še pol metra visok klekkan vstavek za albo.

Vse to delo so vršile brezplačno članice Marijinih družb iz Viča, Smlednika, Mirne peči, Sp. Brezovice, Loškega potoka, Krašnje, Mengša, Krškega. Pomažale so tudi gospe in gospodične iz raznih krajev Slovenije. Posebno častno je bilo zastopano Krško. Tu so delale: baronica Lazarini, Marica Butkovičeva, Beti Počivalšek, Jul. Dimnik, Mar. Kodrič, Ivanka Bajc, Mila Čermelj, Tilka Milber, Milka Majcen, Terezija Bedenšek, Anica in Marija Artač. Zastopani so še razni kraji, kakor Metlika, Krmel, Moravče, Žiri, Bled, Nomenj, Polica pri Višnji gori, Poljane nad Škofjo Loko, Dole pri Litiji, Lokve-Rajhenburg, Št. Andraž-Polzela in Ljubljana.

Koliko časa in dela je videl evharistični Kralj!

Vsem bodi izrečena v imenu vodstva bratovščine najtoplejša zahvala. Bog bo vse po svoje povrnil. Obenem prosimo za zopetno sodelovanje v seziji, ki jo pravkar nastopamo. Nit, vzorce in navodila daje ali vodstvo bratovščine, gosp. kanonik Stroj, Pred škofijo 9, ali učiteljica Valerija Jerajeva, Jegličeva cesta št. 10/III.

Vljudno vabimo tudi nove članice. Vendar prosimo, da prvič predlože od svojih župnih uradov potrjena naročila.

Vezilnica. S 1. majem tekočega leta so otvorile šolske sestre III. reda sv. Franciška v Ljubljani, Pred škofijo 3, vezilnico. Izdelujejo in prevzemajo v popravilo vsakovrstne cerkvene paramente, cerkvene in društvene

zastave, cerkveno perilo in drugo po zahtevah in željah naročnikov. Ker so dvignile svojo vezilnico v materni hiši v Mariboru do slovesa preko slovenskih mej, toplo priporočamo tudi njih podružnico v Ljubljani.

Pomoč poplavlencem. Gospodarsko zmedo in denarno pomanjkanje so po nekaterih naših krajih povečale hude jesenske poplave. Ubogi ljudje, ki so prizadeti še s to nesrečo prav Ubogi ljudje, ki so prizadeti še s to nesrečo prav sedaj, ko se bliža pusto, mrzlo vreme! Toda Slovenci so znani po svoji milosrčnosti, ki se je izkazala vsekdar, kadar so nastopile bridke ure za kogarkoli. Četudi tare skoraj vse sloje denarna zadrega, je vendar še znatno število takih, ki se bodo mogli ob dobri volji odzvati z nekoliko obilnejšim darom v denarju, blagu, obleki. Poleg drugih dobrotelnih odborov zbira prispevke tudi Katoliška akcija, Miklošičeva cesta 7 v Ljubljani.

OPAZOVANJA

Ne bo prav, ne bo srečno, če bi živeli tako, kakor ljudje, ki je o njih življenju neki časopis sestavil tako-le razporedbo vsega zaposlenja v 70 let dolgi dobi: Za učenje so porabili toliko dni, da znese skupaj 3 leta, za zabavo 8 let, za lišp in lepoticenje 3, za jed in pijačo 8, za sprehod 5, za razgovarjanje 3, za telesne vaje 1, za branje 6, za ležanje in spanje 24. Kje so pa leta za čast in slavo božjo, za molitev, za verske vaje in službo božjo?! Za najvažnejše, za dušno skrb dotični časopis ni našel nobenega dne, nobenega časa! Pač zgrešen račun, zgrešeno življenje, če bi se človek briga samo za to, kar omenjeni časopis narekuje. — Resnica pa je: Le eno je potrebno — reši dušo svojol!

Kaj pa sveto leto? ... Papež Pij XI. je izrazil željo, naj bi se verniki v tem letu, ki je posvečeno 1900 letnemu spominu odrešilne smrti Jezusove, po možnosti tudi ob delavnikih z veliko pobožnostjo udeleževali svete daritve in sadove svete maše darovali v namene svetega Očeta. Starši! Pošiljajte, kadar je možno in prilično, tudi ob delavnikih svoje otroke k sveti maši. Po otrocih, ki radi prihajajo k sveti maši tudi ob delavnikih, se meri stopnja verske toplote v očetni hiši.

ODGOVORI

A. L.: Rešite mi to-le vprašanje: Tolikrat slišim in berem, da grehi zoper Sv. Duha ne bodo odpušteni ne na tem, ne na onem svetu. Ali naj potem tak grešnik kar obupa? ... Mislim, da se to drugače razume.

Uprav oni človek, ki obupa in misli, da mu Bog ne more ali ne mara odpustiti, ima greh zoper Sv. Duha. S tem je zgorajšnje vprašanje že deloma rešeno. Radi boljšega umevanja še nekoliko razjasnila: Tozadevni izrek iz Sv. pisma se takole glasi: »Vsaka pregreha in kletev se bo ljudem od-

pustila, kletev zoper Svetega Duha se pa ne bo odpustila. (Mt 17, 31.) Tem Jezusovim besedam je v novi izdaji slovenskega Sv. pisma N. Z. dostavljena ta-le razlaga: »Bogokletstvo (kletev zoper Sv. Duha) se ne bo odpustila, ne kakor da bi Bog tega greha ne maral odpustiti, ampak, ker tak človek sam stavi ovire Sv. Duhu in odklanja milost, ki mu je za kesanje in odpuščenje grehov potrebna...»

Poglejmo primero: Nekdo pade v deročo vodo. Brž mu dober prijatelj nudi dolg drog, da bi se ga oprijel in se rešil, a nesrečnež ne mara in se droga še celo otepa. Ali ni docela sam kriv, če utone in ga valovi odneso! — Tako dela marsikateri grešnik nasproti Sv. Duhu, kateri mu daje milost, pomoč, da bi se spokoril, pa vse to zavrača. Z grehom zoper Sv. Duha je obložen zlasti človek, ki predrzno v božjo milost greši, ali celo nad božjo milostjo obupa, ali se spoznani krščanski resnici ustavlja, ali ima do lepega opominjanja otrplo srce ter v nespokornosti trdovratno vztraja... Kako prav je, da se večkrat spominjamo takih nesreč nežev v molitvi, da bi jih božja milost razsvetlila in ganila k pokori in poboljšanju.

V. A.: 1. Katekizem uči, da dobra dela, ki jih človek stori v smrtnem grehu, za nebesa niso zaslužna. Kaj pa, če se grešnik spokori in zadobi posvečujočo milost, ali se mu omenjena dobra dela potem štejejo v zasluženje za nebesa?

Če človek v smrtnem grehu moli, se posti, milosčino deli, so to sicer dobra dela, plačila v nebesih pa ne bodo dobila. Niso pa brez koristi. Pripomorejo predvsem, da se grešnik spokori, da prejme milost spreobrnjenja. Pa tudi s tem poplača ljubi Bog dobra dela, katera izvrši človek v stanu smrtnega greha, da mu podeli pozemeljske darove (zdravje, srečo, premoženje idr.), ali odvrne od njega časne nesreče (bolezni, uboštvo, žalost, vsakdanje nezgode i. dr.). (Drugi odgovori prihodnjič.)

ZAHVALE

K. B. D. (Detroit, Mich.): Obljubila sem zahvalo v B., ako ozdravi moja slabotna hčerka, ali se ji obrne na bolje. Zahvaljujem se Brezmadežni, presv. Srcu J. in M., kakor tudi sv. Tereziji Det. J. — Goreča molitev je bila uslišana. 1 dolar v dober namen. — **B. O. iz Vojnika** se zahvaljuje presv. Srcu J. za uslišano prošnjo. — **S. S. H. iz Belgrada** se zahv. † škofu A. M. Slomšek-u za srečno dovršeni izpit. — Zahvaljujem se presv. Srcu Jezusovemu, Lurški Materi božji in sv. Tereziji Det. J. za srečno prestano operacijo. (Dar 20 Din za Bogoljubov sklad.) Rezika Zafran, Ponikve pri Tr. — Marija Pipan se zahvaljuje Lurški Mariji za ljubo zdravje.

Jože Krivec (Solčava) se zahv. † Marjeti Sinclair za uslišano prošnjo v bolezni.

PROŠNJE

A. L. se priporoča sv. Tereziji Det. J., sv. Roku, sv. Antonu za ozdravljenje svoje težko bolne hčerke; priporoča se v molitev v nujni zadevi.

Mar. družbenka iz Trsta priporoča molitvi soseseter in čitateljev B. svoje zadeve. Priporoča se presv. Srcu J. in M. in Sv. Duhu za izbero pravega poklica; sv. G. Galgani, sv. Alojziju in Stanislavu za gorečo ljubezen in vztrajnost v dobrem.

KNJIGE

Jetika. Spisal dr. France Debevec, vodja odseka za pljučne bolezni v splošni drž. bolnici v Ljubljani. Na finem papirju, v platno vezana, 200 strani, 108 lepih slik. V tej opremi je le par sto izvodov na razpolago. Cena 50 Din. Založila Družba

sv. Mohorja v Celju. Naroča se pri avtorju: Dr. Fr. Debevec, Ljubljana, Miklošičeva c. 18. — Knjiga opisuje lahko umljivo a vendar vseskozi znanstveno vseh vrst jetike, zdravljenje in čuvanje pred njo. V dodatku ima še zdravstveno zakonodajo glede zatiranja tuberkuloze. Knjigo naj bi naročali zlasti oboleli in ogroženi, učiteljske knjižnice, društva, zdravstvene ustanove in oblasti.

Sveta ispovijed. Drugo povečano izdanje. Priredio O. N. Buljan D. J. Str. 32. Cijena Din 2.—. V enem letu se je te knjižice razprodalo 15.000. Po domače, z zgledi poučuje, kako je treba opraviti dobro sv. spoved. Ima devet kratkih poglavij in sicer: 1. Milost nad milostima. 2. Kako ču se ispovedati. 3. Česa ne treba da ispovijedaš. 4. Što dakle da ispovijedaš. 5. Glavna oznaka sv. ispovijedi. 6. Nov život. 7. Velika sv. ispovijed. 8. Ispovijedna tajna. 9. Zaključak. Naroča se: Uprava Glasnika Srca Isusova. Zagreb I-147. Palmotičeva ul. 31. — Priporočamo!

Založništvo »Fahne Mariens« na Dunaju je izdalo par knjižnih novosti za kongregacije. Misijonsko igrice »Heilige Sendung«. Ein Spiel in fünf Bildern. V moderni obliki zborne deklamacije je igrice za misijonske prilike primerna tako za moške kakor tudi za ženske vloge. Obsega 24 str. in stane S 1. — Za proslave voditeljev so primerni prizori in deklamacije »Ernst und Scherz.

Priesterfeste. Deklamationen und Szenen zum Namenstag des Präses und zu verschiedenen Priesterfeiern. 1933. Praktična navodila, kako naj kongregacija proslavi voditeljev god ali novomašnika ali duhovnikov jubilej in podobno. Knjiga obsega 71 str. in stane S 1.50. — Prirejen je tudi ličen »Sodalkalender für die studierende Jugend 1933-34«. Je prav podoben slovenskemu Kongregacijskemu koledarčku, le da je naš vsebinsko bogatejši, po opremi lepši in tudi cenejši. Sodalkalender namreč stane vezan S 2.—, kart. S 1.60. Vse tri knjižice se naročajo ali naravnost Verlag »Fahne Mariens«, Wien IX-1, Pulverturmgaße 15 ali pa po Jugoslovanski knjižarni.

Lexikon für Theologie und Glaube. Hrsg. vom dr. Michael Buchberger, Bischof von Regensburg. V. Bd. Hexapla — Kirchweihe. Herder i. Br. Cena 26 M; vez. 30 in 34 M. — Celotno delo je preračunano na 10 zvezkov, tako da je s petim zvezkom, ki je pravkar izšel, polovica dela dovršena. Leksikon je v resnici moderno znanstveno delo in daje na vsa sodobna verska vprašanja zanesljive odgovore. Prim. na pr. v tem zvezku vprašanje o inspiraciji sv. pisma, o Judu Iskariotu, o Janezovem evangeliju i. dr. Delo se samo priporoča.

Darovi. Za kruh sv. Antona (v zahvalo) A. Hribnik, Rečica ob Savinji 20 Din.

Odpustki za mesec november 1933

L. Odpustki celega meseca novembra.

Verniki, ki opravljajo vsak dan kako pobožno vajo v tolažbo dušam v vicah, dobe: 1. vsak dan odpustek sedem let in sedem kvadranten; 2. p. o. poljuben dan v mesecu, če prejmejo sv. zakramente, obiščejo cerkev in molijo po namenu sv. očeta.

II. Odpustki ob določenih dnevih meseca novembra.

1. Sreda. Vsi svetniki. P. o.: a) udom br. sv. Reš. Telesa v bratovski cerkvi; če te brez velike težave ne morejo obiskati, pa v župni cerkvi; b) onim, ki nosijo višnjevi škapulir; c) udom rožnovenske br.; d) udom br. presv. Srca Jez. v bratovski cerkvi; če te ne morejo obiskati, jim lahko spovednik naloži kako drugo dobro delo. — Tretjeredniki v. o. — Danes popoldne počenši in ves naslednji dan do polnoči morejo verniki, ki prejmejo sv. zakramente, tolikrat dobiti p. o., kolikorkrat obiščejo cerkev ali javno kapelo in tam molijo po namenu sv. očeta. Pri vsakem obisku morajo zmoliti vsaj po šest Očenašev, Zdravamarj in Čast bodi. Vse odpustke morajo obrniti v prid dušam v vicah. Spoved se lahko opravi že en teden prej, torej od 25. oktobra dalje ali v osmini praznika, torej od 8. novembra; sv. obhajilo pa se mora prejeti ali danes ali pa enkrat v osmini do 8. novembra.

Četrtek. Vernih duš dan. P. o.: a) udom br. duše v vicah; b) udom br. presv. Reš. Telesa kakor 1. dan; c) udom br. presv. Srca Jezusovega v bratovski cerkvi; če te ne morejo obiskati, jim lahko spovednik naloži kako drugo dobro delo; d) udom rožnovenske br. danes ali v osmini v bratovski cerkvi; če te ne morejo obiskati, jim more spovednik naložiti kako drugo dobro delo.

3. Petek, prvi v mesecu. P. o.: a) vsem, ki nekoliko premišlujejo dobrotljivost presv. Srca Jez., prejmejo spravno sv. obhajilo in molijo po namenu sv. očeta; b) udom br. presv. Srca Jez.; c) istim kakor včeraj.

4. Sobota, prva v mesecu. P. o. vsem, ki prejmejo sv. zakramente, opravijo kake pobožne vaje na čast Brezmadežni, da nekoliko zadoste za njej storjena razžaljenja in molijo po namenu sv. očeta.

5. Nedelja, prva v mesecu. Udom rožnovenske br. trije p. o.: 1. če obiščejo bratovsko kapelo; 2. če so pri mesečni procesiji; 3. če je v bratovski cerkvi izpostavljeno sv. R. Telo in pred njim nekaj časa pobožno molijo. — P. o.: a) onim, ki nosijo višnjevi škapulir; b) udom br. presv. Srca Jez.

13. Ponedeljek. Sv. Stanislav, Sv. Didak. P. o.: a) udom br. presv. Reš. Telesa kakor 1. dan; b) istim kakor jutri.

14. Torek. Sv. Jozafat. P. o. vsem vernikom v cerkvah treh redov sv. Frančiška; tretjerednikom tudi v župni cerkvi, kjer ni redovne.

15. Sreda. Spomin umrlih iz karmeličanskega reda. P. o. udom škapulirske br. karmelske Matere božje v redovni ali župni cerkvi.

16. Četrtek. Sv. Neža Asiška. P. o. istim kakor 14. dan — Tretjerednikom v. o.

21. Torek. Darovanje Marije Device. P. o.: a) udom škapulirske br. karmelske Matere božje v redovni ali župni cerkvi; b) udom »Dejanja sv. Detinstva«, če molijo obenem za razširjenje »Dejanja«; c) udom rožnovenske br. v katerikoli cerkvi. — Tretjerednikom v. o.

24. Petek. Sv. Janez od Križa. P. o. udom škapulirske br. karmelske M. b. v redovni ali župni cerkvi danes ali v osmini.

25. Sobota. Sv. Katarina. Tretjerednikom v. o.

26. Nedelja, zadnja v mesecu. P. o. vsem, ki vsaj trikrat na teden skupno molijo sv. rožni venec.

28. Torek. Sv. Jakob Marški. P. o. istim kakor 14. dan.

29. Sreda. Vsi svetniki treh redov sv. Frančiška. P. o. istim kakor 14. dan.

30. Četrtek. Sv. Andrej. P. o. udom družbe sv. Petra Klaverja pod navadnimi pogoji, če molijo obenem za razširjenje sv. vere.

*Od bolečine
k ugodju*

Prehlad, neuralgija, vročica in
vsa neugodja, ki jih povzroča
naporno življenje odpravimo,
ako vzamemo Aspirin tablete.
Pazite na Bayerjev križ. Ima
ga vsaka tableta in vsak omot.

ASPIRIN

V 4. Junija 1. d. Zagreb, Gajeva 32.
Oglas je registr. pod Š. br. 3407 od 1. III. 1935.

**SALDA-KONTE
STRACE - JOURNALE
ŠOLSKE ZVEZKE - MAPE
ODJEMALNE KNJIŽICE
RISALNE BLOKE
ITD.**

NUDI PO IZREDNO UGODNIH CENAH

KNJIGOVEZNICA

JUGOSLOVANSKE TISKARNE

V LJUBLJANI

KOPITARJEVA ULICA ŠT. 6/II

Ljudska posojilnica v Ljubljani

registrovana zadruga z neomejeno zavezo
Miklošičeva cesta 6 (v lastni palači)

obrestuje hranilne vloge po najugodnejši
obrestni meri ter brez vsakega odbitka
Tudi rentni davek plačuje posojilnica sama

Nove vloge

vsak čas razpoložljive, obrestuje po 3%

VZAJEMNA ZAVAROVALNICA

Ljubljana, v lastni palači na vogalu
Miklošičeve in Masarykove ceste

ZAVARUJE: požar, zvonove, steklo, vlom,
nezgode, jamstvo, avtomobile, življenje v
vseh kombinacijah, posmrtninsko zavarovanje
»KARITAS«

Zastopniki so v vseh farah v Sloveniji in v
vseh večjih krajih v Jugoslaviji

**Zavarujte sebe in svoje imetje
edino pri domači slovenski
zavarovalnici**

Podaljšaj si življenje!

Življenje moremo podaljšati,
bolezni preprečiti, bolezni
ozdraviti, slabosti ojačiti, ne-
stalne moremo nadvladati, in
nesrečne napraviti srečne!

Kaj je vzrok vsake bolezni?

Oslabljenost živcev, potrlost, izguba dobrih
prijateljev ali svojih bližnjih, razočaranje,
strah pred boleznijo, slab način življenja in
mnogo drugih razlogov.

Zadovoljstvo

je najboljši zdravnik! So poti, ki Te morejo
dovesti do dobrega razpoloženja, oživiti Tvoj
zračaj, napolniti Te z novim upanjem; ta pot
je pa opisana v razpravi, ki jo že more vsakdo,
ki jo zahteva, dobiti takoj in

povsem brezplačno!

V tej mali priročni knjižici je raztolmačeno,
kako morete v kratkem času in brez ovire
med delom ojačiti živce in mišice, odpraviti
slabo razpoloženje, trudnost, raztresenost,
oslabiljenje spomina, nerazpoloženje za delo
in nebroj drugih bolestitih pojavov. Zahte-
vajte to razpravo, ki Vam bo nudila mnogo
prijetnih ur.

Poštno zbirališče:

**ERNST PASTERNAK, Berlin SO,
Michaelkirchplatz 13, Abt. 89.**

Zobe lahko kupite

- pa
ne svojih!

Izgubljeni zobje —
izgubljena mladost!

Zobni kamen — uničevalec Vaših zob!

Od takrat, ko Vam zobni kamen omaja zobe, pa do takrat, ko Vam zob izpade, je dostikrat samo en korak! Kakor pa je zobni kamen nevaren, tako lahko ga je mogoče za vselej odpraviti: kar s Sargovim Kalodontom! Pri nas ima samo Sargov Kalodont znanstveno priznani sulforicinov oleat po dr. Bräunlichu v sebi. On odpravi zobni kamen polagoma in zanesljivo. Pravilna zobna nega je tale: po 2 x na leto k zobnemu zdravniku na pregled — po 2 x na dan Sargov Kalodont!

SARG^{ov}

KALODONT

Proti zobnemu kamnu